

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

Podgorica, 19. mart 2026.

PREDLOG

PLATFORMA

za učešće crnogorske delegacije na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje,
koji će se održati u Podgorici, 25. marta 2026. godine

SADRŽAJ:

I Uvod	5
II Učešće crnogorske delegacije na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, 25. marta 2026.	5
III Značaj učešća crnogorske delegacije na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, 25. marta 2026.	6
IV Sastav delegacije	6
PREDLOG ZAKLJUČAKA	10
SKUPŠTINA	12
REFORMA JAVNE UPRAVE	13
Lokalna samouprava	14
Nacrt zakona o Vladi	15
Slobodan pristup informacijama.....	15
Digitalizacija.....	15
Registar organa javne uprave.....	15
Optimizacija	16
PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA	16
PRAVDA, SLOBODA I BEZBJEDNOST	18
Migracije i readmisija	18
Azil.....	18
Vizna politika.....	18
Vanjske granice.....	19
Saradnja sa Frontexom	19
Policajska saradnja i borba protiv organizovanog kriminala	20

EKONOMSKA I FINANSIJSKA PITANJA I STATISTIKA	20
MAKROEKONOMSKA KRETANJA	20
BANKARSKI SEKTOR I PLATNI SISTEM	20
BUDŽET CRNE GORE	21
IZVRŠENJE BUDŽETA ZA 2025. GODINU – PRELIMINARNI PODACI.....	22
OSTVARENJE PRIHODA BUDŽETA U 2025. GODINI	22
PRIHODI BUDŽETA ZA 2026. GODINU	23
JAVNI DUG	23
STATISTIKA	23
JAVNA UNUTRAŠNJA FINANSIJSKA KONTROLA	24
SPOLJNA REVIZIJA	24
UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE I KONKURENCIJA.....	24
JAVNE NABAVKE	24
KONKURENCIJA	25
ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA.....	26
TRGOVINA, INDUSTRIJA, CARINE I POREZI.....	28
SLOBODA KRETANJA ROBE	28
PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA.....	29
TRGOVINA	31
POREZI	31
CARINSKA UNIJA	38
SAOBRAĆAJ, ŽIVOTNA SREDINA, ENERGETIKA I REGIONALNI RAZVOJ	39
Saobraćajna politika.....	39

TRANS-EVROPSKE MREŽE.....	40
ŽIVOTNA SREDINA	41
KLIMATSKE PROMJENE	41
ENERGETIKA	42
REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENATA	42
POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (UKLJUČUJUĆI BEZBJEDNOST HRANE).....	42
POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ	42
BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNI NADZOR	43
RIBARSTVO	44
INOVACIJE, LJUDSKI RESURSI, INFORMATIČKO DRUŠTVO I SOCIJALNA POLITIKA.....	44
SLOBODA KRETANJA RADNIKA	44
INFORMATIČKO DRUŠTVO I MEDIJI	45
SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOSŁJAVANJE	46
NAUKA I ISTRAŽIVANJE	47
OBRAZOVANJE I KULTURA.....	47

I Uvod

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore s druge strane (u daljem tekstu: SSP), potpisan je 15. X 2007, a stupio na snagu 1. V 2010. okončanjem procesa ratifikacije. Kako bi se omogućila primjena SSP-a, formirana su stalna tijela Crne Gore i EU: Savjet za stabilizaciju i pridruživanje, koji čine predstavnici Vlade i visoki predstavnici Evropske komisije i Evropskog savjeta; Odbor za stabilizaciju i pridruživanje; sedam pododbora i Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje EU i Crne Gore.

Odbor za stabilizaciju i pridruživanje je radno tijelo koje pomaže u radu Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje. Čine ga predstavnici Evropskog savjeta i Evropske komisije, s jedne, i predstavnici Vlade Crne Gore s druge strane. Odbor predstavlja ključno tijelo koje se bavi sprovođenjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U cilju efikasnijeg obavljanja povjerene funkcije, Odbor za stabilizaciju i pridruživanje osnovao je sedam pododbora, s jasnim zaduženjima za praćenje i konsultacije u specifičnim oblastima, kao i Posebnu grupu za reformu javne uprave, koja se bavi pitanjima reforme državne administracije, u kontekstu procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. U okviru pododbora razmatraju se tehnička i ekspertska pitanja i pripremaju odluke i preporuke za rješavanje eventualnih sporova iz tumačenja i/ili primjene SSP. Sastanci Odbora se održavaju jednom godišnje, po pravilu na samom kraju ili početku kalendarske godine.

II Učešće crnogorske delegacije na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, 25. marta 2026.

XV sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje održaće se u Podgorici 25. marta 2026. Sastankom će, s crnogorske strane, ko-predsjedavati glavni pregovarač Crne Gore s Evropskom unijom Predrag Zenović, a u ime Evropske komisije zamjenica šefa Jedinice za Crnu Goru i Bosnu i Hercegovinu u Generalnom direktoratu za proširenje i istočno susjedstvo Heinke Veit. Premda se sastanak održava u Podgorici, omogućen je i hibridni format, kako bi se članovi delegacije sa crnogorske strane, kao i strane Evropske komisije mogli pridružiti sastanku u online formatu. Sastanak se održava u kontekstu kontinuiranog i redovnog dijaloga sa Evropskom unijom. Na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU – Crna Gora biće razmotreni rezultati aktivnosti s prethodno održanih zajedničkih sektorskih pododbora, na kojima je detaljno razmatrano stanje i napredak ostvaren u usklađivanju s pravnom tekovinom EU, kao i operativni zaključci, koji se odnose na napredak koji je Crna Gora ostvarila na planu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi, uz projekciju planiranih aktivnosti. Tokom 2025. su održani svi linijski sastanci pododbora, kao i dva sastanka Posebne grupe za reformu javne uprave (jedan redovni sastanak i jedan *follow-up* sastanak). Takođe, u februaru 2026. održan je i petnaesti sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost.

U skladu s očekivanom agendom, na sastanku će biti diskutovana pitanja iz sljedećih oblasti:

1. Politički kriterijumi i reforma javne uprave
2. Vladavina prava - pravda, sloboda i bezbjednost
3. Ekonomska i finansijska pitanja
4. Unutrašnje tržište i konkurencija
5. Trgovina, industrija, carine i porezi
6. Saobraćaj, životna sredina, energetika i regionalni razvoj
7. Poljoprivreda i ribarstvo (uključujući bezbjednost hrane)
8. Inovacije, ljudski resursi, informaciono društvo i socijalna politika

U skladu sa očekivanom agendom sastanka Ministarstvo evropskih poslova je iniciralo izradu Priloga za XV sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje na engleskom jeziku, kao i ključna dostignuća i realizovane aktivnosti na crnogorskom jeziku. Pisani prilog je pripremljen u okviru nacionalne pregovaračke strukture. Crnogorska verzija Priloga, koja

čini sastavni dio ove Platforme, predstavlja proizvod inputa dostavljenih od strane državnih institucija Crne Gore, dok je sveobuhvatna engleska verzija materijala, koja sadrži sve pisane priloge shodno tačkama agende, dostavljena Evropskoj komisiji 6. marta 2026.

III Značaj učešća crnogorske delegacije na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, 25. marta 2026.

Učešće Delegacije Crne Gore na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji će se održati u Podgorici 25. marta 2026, biće prilika za dalju promociju napretka i rezultata Crne Gore u procesu evropske integracije, isticanja jasnog spoljopolitičkog oprijedjeljenja i sagledavanje ukupnih rezultata koje je Crna Gora postigla u pristupnom procesu u prethodnoj godini, kao i utvrđivanja obaveza do kraja 2026, a sve u cilju privremenog zatvaranja preostalih pregovaračkih poglavlja.

IV Sastav delegacije

Delegaciju će predvoditi glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom **Predrag Zenović**. Takođe, u crnogorskoj delegaciji će biti ministar ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Damjan Čulafić i ministar energetike i rudarstva Admir Šahmanović, kao i sljedeći predstavnici pregovaračke strukture (uživo i online):

1. Jasna Vujović, generalna direktorica, Ministarstvo ekonomskog razvoja,
2. Dragan Vukčević, načelnik, Ministarstvo ekonomskog razvoja
3. Igor Vučinić, v.d. generalnog direktora, Ministarstvo ekonomskog razvoja
4. Aleksandra Popović, generalna direktorica, Ministarstvo finansija
5. Zorica Kalezić, viceguvernerka, Centralna banka Crne Gore
6. Gordana Kalezić, viceguvernerka, Centralna banka Crne Gore
7. Milan Remiković, viceguverner, Centralna banka Crne Gore
8. Nikola Bašanović, koordinator Sektora za kontrolu, Centralna banka Crne Gore
9. Andrija Jovović, direktor Sektora za platni promet, Centralna banka Crne Gore
10. Luka Gojnić, direktor Direkcije za sanaciju kreditnih institucija, Centralna banka Crne Gore
11. Lidija Beratović, direktorica Direkcije za međunarodnu saradnju i EI, Centralna banka Crne Gore
12. Nataša Raičević, direktorica Direkcije za regulativu, licenciranje, odobrenja, kontrolu i mjere, Centralna banka Crne Gore
13. Tanja Terić, šefica Službe za portfolio menadžment, Centralna banka Crne Gore
14. Ivana Joličić, šefica Odjeljenja za prudencijalnu regulativu, Centralna banka Crne Gore
15. Zoja Radonjić, viša kontrolorka u Odjeljenju za analizu sistema, Centralna banka Crne Gore
16. Jelena Šofranac, viša savjetnica, Centralna banka Crne Gore
17. Mira Radunović, specijalna savjetnica, Centralna banka Crne Gore (fizički prisustvuje sastanku)
18. Nebojša Jovović, direktor Agencije za zaštitu konkurencije
19. Enis Huremović, zamjenik direktora, Agencija za zaštitu konkurencije
20. Siniša Milačić, načelnik, Agencija za zaštitu konkurencije
21. Sabina Metdonaj, načelnica, Ministarstvo finansija
22. Danko Dragović, generalni direktor, Ministarstvo finansija
23. Andrijana Čanović, šefica Odsjeka, Ministarstvo evropskih poslova
24. Željko Drinčić, predsjednik Komisije za tržište kapitala

25. Ida Pepić, samostalna savjetnica, Komisija za tržište kapitala
26. Sanja Radusinović, načelnica, Komisija za tržište kapitala
27. Marko Todorović, samostalni savjetnik, Komisija za tržište kapitala
28. Bojana Vukčević, viša savjetnica, Komisija za tržište kapitala
29. Branko Barjaktarović, direktor Agencije za nadzor osiguranja
30. Vuk Mandić, glavni kontrolor, Agencija za nadzor osiguranja
31. Stevan Vukčević, sekretar Fonda za zaštitu depozita
32. Ksenija Jauković, saradnica, Ministarstvo evropskih poslova
33. Renata Milutinović, generalna direktorica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
34. Ivana Popović, načelnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
35. Aida Salagić – Ceković, načelnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
36. Marko Savković, načelnik, Ministarstvo ekonomskog razvoja
37. Nebojša Radonjić, šef Odsjeka, Ministarstvo ekonomskog razvoja
38. Bojana Lakčević, samostalna savjetnica, MONSTAT
39. Milica Šćepović, saradnica, Ministarstvo evropskih poslova
40. Milena Dedović, samostalna savjetnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
41. Minas Trubljanin, generalni direktor, Ministarstvo finansija
42. Dijana Filipović, načelnica, Ministarstvo finansija
43. Marina Mugoša, viša savjetnica, Komisija za tržište kapitala,
44. Nebojša Mugoša, načelnik, Ministarstvo ekonomskog razvoja
45. Dragana Ranitović, načelnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
46. Ksenija Vukčević, saradnica, Ministarstvo evropskih poslova
47. Marina Radulović, glavna tržišna inspektorka, Ministarstvo ekonomskog razvoja
48. Lidija Jovanović, samostalna carinska savjetnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
49. Lidija Radonjić, samostalna carinska savjetnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
50. Jelena Jovetić, generalna direktorica, Ministarstvo finansija
51. Svetlana Tomović, načelnica, Ministarstvo finansija
52. Jelena Davidović, načelnica, Ministarstvo finansija
53. Željko Tomović, samostalni savjetnik, Ministarstvo ekonomskog razvoja
54. Ana Ćuković, samostalna savjetnica, Ministarstvo evropskih poslova
55. Marina Janković, tržišna inspektorka, Ministarstvo ekonomskog razvoja
56. Slavojka Šuković, načelnica, Ministarstvo zdravlja
57. Sandra Damjanović, načelnica, Ministarstvo zdravlja
58. Marija Dragović, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore
59. Dr Nela Eraković, Zavod za transfuziju krvi CG

60. Dr Nebojša Sekulić, Institut za javno zdravlje CG
61. Dr Zorica Đorđević, Institut za javno zdravlje CG
62. Dr Enisa Kujundžić, Institut za javno zdravlje CG
63. Dr Sanja Medenica, Institut za javno zdravlje CG
64. Dr Božidarka Rakočević, Institut za javno zdravlje CG
65. Dr Milko Joksimovic, Institut za javno zdravlje CG
66. Marijan Marijanović, načelnik, Ministarstvo zdravlja
67. Vesna Raičević, samostalna savjetnica, Ministarstvo zdravlja
68. Svetlana Stijepović, načelnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
69. Senka Vukčević, samostalna savjetnica, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
70. Vanja Filipović, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
71. Dragana Četković, generalna direktorica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
72. Katarina Milović Zeković, samostalna savjetnica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
73. Ljiljana Vujisić, načelnica, Ministarstvo zdravlja
74. Jelena Vračar, načelnica, Uprava za bezbjednost hrane i fitosanitarne poslove
75. Sunčica Boljević, samostalna savjetnica, Uprava za bezbjednost hrane i fitosanitarne poslove
76. Milica Damjanović, referent za studentska pitanja, Medicinski fakultet
77. Ivana Marković, samostalna savjetnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
78. Vanja Banović, samostalna savjetnica, Ministarstvo evropskih poslova
79. Nikola Veljović, v.d. generalnog direktora, Ministarstvo saobraćaja
80. Tanja Dašić, načelnica, Ministarstvo saobraćaja
81. Bojan Radoman, načelnik, Ministarstvo saobraćaja
82. Miroslav Mašić, v.d. generalnog direktora, Ministarstvo saobraćaja
83. Bojana Laković, v.d. generalne direktorice, Ministarstvo saobraćaja
84. Goran Idrizović, v.d. generalnog direktora, Ministarstvo pomorstva
85. Magdalena Vukčević, rukovoditeljka odsjeka, Agencija za civilno vazduhoplovstvo
86. Amina Bajrović Kuč, načelnica, Ministarstvo evropskih poslova
87. Miroslav Cimbalević, generalni direktor, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
88. Marko Radonjić, generalni direktor Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu
89. Dubravka Radulović, samostalna savjetnica, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
90. Vladimir Đaković, direktor Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
91. Granica Petrić, šefica Odsjeka, Ministarstvo evropskih poslova
92. Katarina Burzanović, generalna direktorica, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
93. Sanela Metjahić, načelnica, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
94. Amar Sadiković, saradnik, Ministarstvo evropskih poslova

95. Marija Hajduković, generalna direktorica, Ministarstvo javne uprave
96. Miloš Mišković, generalni direktor, Ministarstvo finansija
97. Radmila Ivanović, v.d. generalne direktorice, Ministarstvo finansija
98. Miroslav Pejović, direktor MONSTAT-a
99. Darinka Vlahović, saradnica, Ministarstvo evropskih poslova
100. Milan Popović, član Senata Državne revizorske institucije
101. Mihaela Popović, državna revizorka, Državna revizorska institucija
102. Bojan Vujović, generalni direktor, Ministarstvo evropskih poslova
103. Irena Bošković, načelnica, Ministarstvo evropskih poslova
104. Anita Beriša, samostalna savjetnica, Ministarstvo evropskih poslova
105. Velibor Damjanović, genralni direktor, Ministarstvo finansija
106. Ivana Šućur, generalna direktorica, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
107. Luka Novaković, saradnik, Ministarstvo evropskih poslova
108. Gordana Vukčević, pomoćnica direktora, Zavod za zapošljavanje Crne Gore
109. Đorđe Otašević, Zavod za zapošljavanje Crne Gore
110. Mihailo Nikčević, Zavod za zapošljavanje Crne Gore
111. Luka Đuričković, Zavod za zapošljavanje Crne Gore
112. Gordana Bošković, Zavod za zapošljavanje Crne Gore
113. Vinka Vukeljić, načelnica, Fond za zdravstveno osiguranje
114. Darka Džabasan, načelnica, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
115. Ružica Mišković, načelnica, Ministarstvo javne uprave
116. Melita Rastoder Ljaić, šefica Odsjeka, Ministarstvo evropskih poslova
117. Dušan Polović, generalni direktor, Ministarstvo javne uprave
118. Aleksandar Anđić, načelnik, Ministarstvo javne uprave
119. Marinela Lazarević, načelnica, Ministarstvo ekonomskog razvoja
120. Boris Jevrić, pomoćnik izvršnog direktora Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
121. Dragana Šćepanović, menadžerka, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
122. Jadranka Vojvodić, pomoćnica direktora, Agencija za audiovizuelne medijske usluge
123. Vukašin Pudar, samostalni savjetnik, Ministarstvo kulture i medija
124. Marko Čipović, načelnik, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
125. Jasna Jovanović, generalna direktorica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
126. Marko Vukašinović, generalni direktor, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
127. Boris Ivanović, samostalni savjetnik, Ministarstvo sporta i mladih
128. Milena Ražnatović, samostalna savjetnica, Ministarstvo kulture i medija
129. Momir Jauković, generalni direktor, Ministarstvo pravde

- 130. Anđela Vuković, samostalna savjetnica, Ministarstvo evropskih poslova
- 131. Vanja Dabižinović, samostalni savjetnik, Ministarstvo evropskih poslova
- 132. Aleksandra Mugoša, samostalna savjetnica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- 133. Zorana Lakičević Milutinović, načelnica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- 134. Smilja Kažić Vujačić, načelnica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- 135. Tijana Đoković, načelnica, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- 136. Jovana Mijović, sekretarka, Ministarstvo unutrašnjih poslova
- 137. Dragan Dašić, generalni direktor, Ministarstvo unutrašnjih poslova
- 138. Ivana Đukanović, generalna direktorica, Ministarstvo vanjskih poslova
- 139. Zorana Sekulić, generalna direktorica, Ministarstvo energetike i rudarstva
- 140. Maja Vučinić, v.d. direktorice Uprave carina
- 141. Jelena Đukić, v.d. pomoćnice direktorice Uprave carina
- 142. Stojanka Milošević, koordinatorka, Uprava carina
- 143. Dragan Perović, koordinator, Uprava carina.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ razmotrila i utvrdila Platformu za učešće crnogorske delegacije na XV sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji će se održati u Podgorici, 25. marta 2026. godine.
2. Zadužuje se Ministarstvo evropskih poslova da izvijesti Vladu o zaključcima sa XV sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

PRILOG ZA XV SASTANAK ODBORA ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE

Podgorica, mart 2026.

SKUPŠTINA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2025, 28. saziv Skupštine Crne Gore održao je 16 sjednica redovnog zasijedanja, tri sjednice vanrednog zasijedanja i dvije posebne sjednice. Na tim sjednicama usvojeno je ukupno 307 akata: 201 zakon, 15 odluka, 49 odluka o izborima, imenovanjima i razrješenjima i 42 zaključka.

U periodu od 1. januara do 1. marta 2026. održano je pet sjednica vanrednog zasijedanja, na kojima su usvojena 52 zakona.

Održano je šest posebnih sjednica posvećenih Premijerskom satu i poslaničkim pitanjima, kao i tematskim poslaničkim pitanjima. Poslanici su postavili 40 pitanja predsjedniku Vlade, 148 pitanja članovima Vlade, dok je 27 pitanja upućeno resornim ministrima u okviru tematskih pitanja.

Na Osmoj sjednici Prvog redovnog zasijedanja 2025, 25. jula, Skupština je usvojila:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika,
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Izborni zakoni usvojeni su velikom većinom, a izmjene su obuhvatile, između ostalog:

- održavanje lokalnih izbora u jednom danu,
- profesionalizaciju Državne izborne komisije,
- povećanje kvote za manje zastupljeni pol na 40%, u skladu sa preporukama OSCE/ODIHR-a i Venecijanske komisije.

Na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja 2025, 25. novembra, Skupština je izabrala Jovana Jovanovića za sudiju Ustavnog suda Crne Gore. Zatim je na Sedmoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja, 31. decembra, izabran dr Nikola Mugoša za sudiju Ustavnog suda. Na istoj sjednici kandidat za sudiju Ustavnog suda, kojeg je predložio predsjednik Crne Gore, nije dobio potrebnu većinu u prvom krugu glasanja.

Na Prvoj sjednici Prvog redovnog zasijedanja 2025, 30. jula, Skupština je imenovala tri člana Savjeta RTCG, na predlog ovlašćenih predlagača.

Na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja 2025, 17. novembra, izabrana su dva ugledna pravika – člana Tužilačkog savjeta koji nijesu advokati, kao i jedan član Tužilačkog savjeta.

Istog dana Skupština je imenovala dva viceguvernera Centralne banke Crne Gore.

Na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja, 1. decembra, donijeta je Odluka o imenovanju predsjednika Senata Državne revizorske institucije, dok je prethodno, na sjednici od 28. marta 2025., imenovan jedan član Senata DRI.

Na Sedmoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja, 31. decembra 2025, imenovana su četiri člana Savjeta Centralne banke Crne Gore.

Na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja, 27. decembra 2025, izabran je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Na Sedmoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja, 31. decembra 2025, Skupština je donijela odluke o imenovanju tri člana Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge:

- jednog na predlog univerziteta,
- jednog na predlog NVO iz oblasti medija,

- jednog na predlog Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

Predsjednik Skupštine je 30. decembra 2025. objavio javni poziv nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda za predlaganje jednog člana Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge. Administrativni odbor je na sjednici 26. februara 2026. utvrdio listu blagovremenih i potpunih predloga kandidata.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet je 30. januara 2026. raspisao javni poziv za imenovanje tri člana Fiskalnog savjeta Crne Gore.

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu je 16. februara 2026. raspisao:

javni poziv za izbor jednog uglednog pravnika – člana Sudskog savjeta,

javni poziv za izbor jednog člana Tužilačkog savjeta iz reda nevladinih organizacija.

Komisija za sprovođenje izbora predsjednika i članova Državne izborne komisije je 12. februara 2026. jednoglasno odlučila da ponovi javni konkurs za izbor predsjednika DIK, jer nijedan kandidat nije ispunio zakonom propisane uslove.

Na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja 2025, 20. februara, Skupština je donijela Odluku o pokretanju parlamentarne istrage i formiranju Anketnog odbora radi prikupljanja informacija o:

- politički motivisanim ubistvima od uvođenja višepartijskog sistema,
- okolnostima napada i prebijanja novinara i slobodnih intelektualaca od strane policijskih službenika poznatih kao „Crne trojke“.

Na sjednici 12. marta 2025. izabrani su predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Anketnog odbora, koji je održao 11 sjednica.

Na Sedmoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja, 31. decembra, Skupština je donijela odluku o pokretanju parlamentarne istrage i formiranju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica u vezi sa dodjelom koncesije za vjetroelektranu Možura.

Tokom 2025, radna tijela Skupštine održala su 12 kontrolnih saslušanja i 16 konsultativnih saslušanja, dok su u prva dva mjeseca 2026. održana dva kontrolna saslušanja.

REFORMA JAVNE UPRAVE

Strateški okvir reforme javne uprave i finansijska održivost reforme

Ministarstvo javne uprave ima centralnu ulogu u koordinaciji i sprovođenju reforme javne uprave, u skladu sa Strategijom reforme javne uprave 2022–2026.

U 2024. godini ostvaren je značajan napredak u sprovođenju aktivnosti i rast indikatora učinka, što je potvrđeno Izvještajem o realizaciji Akcionog plana 2022–2024.

Vlada je 11. aprila 2025. usvojila Akcioni plan 2025–2026, zasnovan na nalazima prethodnih izvještaja o implementaciji.

Tokom 2025. održane su tri sjednice Savjeta za reformu javne uprave, sa fokusom na implementaciju operativnih zaključaka PAR SG, unapređenje koordinacije i praćenje rezultata reforme.

Unaprijeđena je koordinaciona struktura za praćenje reforme kroz formiranje novog Koordinacionog tima za monitoring implementacije.

Pokrenut je proces srednjoročne evaluacije Strategije reforme javne uprave 2022–2026, uz angažovanje eksternog evaluatora i formiranje Evaluacione referentne grupe. Usvajanje Srednjoročne evaluacije Strategije planirano je II kvartal 2026.

Podrška reformi javne uprave i upravljanja javnim finansijama sprovodi se kroz Godišnji akcioni program za Crnu Goru 2022, putem sektorske budžetske podrške (SBS).

Vlada je u julu 2025. usvojila Izvještaj o finansijskoj podršci reformi javne uprave za 2024. godinu, kojim je konstatovan napredak u ispunjavanju većine indikatora prve varijabilne tranše.

Formalni zahtjev za isplatu varijabilne tranše dostavljen je Delegaciji EU 5. septembra 2025, uz dodatna pojašnjenja i ažuriranu dokumentaciju tokom oktobra 2025. i februara 2026.

U okviru dodatka Akcionom dokumentu 2022, napredak je ostvaren u pripremi Plana zapošljavanja za upravljanje EU fondovima, sa fokusom na dva pilot sektora: zaštitu životne sredine i zapošljavanje i socijalnu politiku.

Obezbijedena je dodatna komplementarna podrška za zapošljavanje u dva pilot sektora u iznosu od 3 miliona eura, za koju je u toku tenderska procedura.

Ministarstvo javne uprave, Uprava za ljudske resurse i Ministarstvo finansija prate pravovremeno usvajanje kadrovskih planova za 2026. godinu.

Projekat E4PA je intenzivirao aktivnosti uz dodatnu ekspertsku podršku, ali je potrebno dalje ubrzanje radi usklađivanja sa reformskim prioritetima.

CEF projekat za koordinaciju, monitoring i izveštavanje o sprovođenju PAR i PFM reforme uspješno napreduje, uz odobreno produženje nakon 2026.

XIII sastanak Posebne grupe za reformu javne uprave (PAR SG) održan je 19. novembra 2025. u Podgorici.

Zaključci sa sastanka predstavljaju ključne kriterijume za ocjenu spremnosti u oblasti reforme javne uprave za zatvaranje Poglavlja 23 do kraja 2026.

Izvještaj sa 13. sastanka PAR SG, sa usaglašenim Operativnim zaključcima, usvojen je u novembru 2025. Dopuna Izvještaja, koja se odnosi na Operativne zaključke iz PFM dijaloga, usvojena je u februaru 2026, čime je zaokružen set obaveza preuzetih u dijalogu sa Evropskom komisijom.

Lokalna samouprava

Na Predlog zakona o lokalnoj samoupravi pribavljena su pozitivna mišljenja 2 ministarstva, dok je Analiza procjene uticaja propisa (RIA) revidirana u skladu sa komentarima Ministarstva finansija, čije se formalno mišljenje očekuje.

Predlog zakona je dostavljen Zajednici opština Crne Gore i SIGMA/OECD, koja je tekst ocijenila pozitivno.

Tekst je razmatran i na Savjetu za reformu javne uprave.

Potrebno je finalizovati međuresorsko usaglašavanje sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom zdravlja u jasno definisanim rokovima, a nakon toga predlozi zakona biće upućeni Sekretarijatu za zakonodavstvo.

Nacrt zakona o lokalnim službenicima i namještenicima prošao je javnu raspravu.

Planirano je njegovo razmatranje na narednoj sjednici Savjeta za reformu javne uprave, kao i dostavljanje SIGMA/OECD, Delegaciji EU i Zajednici opština Crne Gore.

Do sada nijesu identifikovani značajni izazovi koji bi mogli uticati na dalji tok pripreme i usvajanja.

Nacrt zakona o Vladi

Tekst Nacrta zakona je usaglašen sa preporukama GRECO-a i dostavljen Evropskoj komisiji i Venecijanskoj komisiji.

Venecijanska komisija je u junu 2025. usvojila mišljenje koje je u cjelini pozitivno, uz određene sugestije koje nijesu mogle biti u potpunosti inkorporirane zbog ustavnog i pravnog sistema Crne Gore.

Revidirani tekst je u fazi dodatnog usaglašavanja sa nadležnim organima.

Slobodan pristup informacijama

Zakon o slobodnom pristupu informacijama usvojen je u decembru 2025, uz odloženu primjenu radi donošenja podzakonskih akata.

Sprovode se aktivnosti jačanja kapaciteta za njegovu primjenu, uz podršku SIGMA-e.

Upravni sud preduzima mjere za smanjenje broja predmeta zbog ćutanja administracije, uključujući Plan rješavanja predmeta za 2026. godinu i inicijativu za povećanje broja sudija.

U okviru otvorene uprave, formiran je Operativni tim OGP-a i usvojen Nacionalni akcioni plan 2026–2029.

Digitalizacija

Javna uprava i upravljanje ljudskim resursima

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima usvojen je u julu 2025.

Vlada je, kroz Dinamički plan mjera 2025–2026, zadužila ministarstva da usklade akte o sistematizaciji sa novim zakonom.

Usvojena je nova Uredba o provjeri znanja, sposobnosti i kompetencija, čija primjena počinje 1. januara 2026, uvodeći obaveznu procjenu kompetencija u postupku zapošljavanja.

Pripremljen je Priručnik za komisije sa standardizovanim metodama testiranja i intervjua zasnovanih na kompetencijama.

Uprava za ljudske resurse sprovodi obuke, čime se zaokružuje unaprijeđeni, merit-sistem zapošljavanja.

Registar organa javne uprave

Unaprijeđen je dio registra koji se odnosi na organe na centralnom nivou, kroz poboljšanje programskog koda i usklađivanje dizajna sa jedinstvenim vizuelnim identitetom državne uprave.

Uspostavljen je dio registra za lokalni nivo, a u toku je unos podataka od strane koordinacionih timova jedinica lokalne samouprave.

Ministarstvo javne uprave organizovalo je online obuku za koordinacione timove radi podrške procesu unosa podataka.

Optimizacija

Primjena Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima započeta je sveobuhvatnom analizom kadrovskog stanja i potreba državnih organa, u skladu sa zaključcima Vlade u okviru Dinamičkog plana mjera za unapređenje kapaciteta administracije u javnoj upravi za 2025-2026. godinu

Gotovo svi organi državne uprave usvojili su akte o sistematizaciji, a u toku je donošenje kadrovskih planova za 2026. godinu.

Dalji postupci zapošljavanja sprovodiće se u skladu sa unaprijeđenim sistemom i novom Uredbom o procjeni kompetencija (primjena od 1. januara 2026).

Uveden je institut trajnog raspoređivanja između organa, čime se jača interna mobilnost i efikasnije popunjavaju radna mjesta.

U januaru 2025. formirana je Komisija za analizu i praćenje ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

U periodu decembar 2024 – maj 2025 broj ugovora o djelu smanjen je za 11,51%, a ugovora o privremenim i povremenim poslovima za 55,56%.

U periodu jun – oktobar 2025 broj ugovora o djelu dodatno je smanjen za 14,58%, dok je broj ugovora o privremenim i povremenim poslovima smanjen za 71,42%.

PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA

U oblasti pravosuđa je u toku sprovođenje tri ključna strateška dokumenta koja se odnose na reformu pravosuđa u Crnoj Gori. Prvi je Strategija reforme pravosuđa 2024–2027 sa Akcionim planom za period 2024 – 2025 kod kojih poslednji izvještaj pokazuje visok stepen ispunjenosti planiranih aktivnosti u pomenutom dvogodišnjem periodu od 67,90%. Drugi je Plan racionalizacije pravosudne mreže u vezi sa kojim je pripremljen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima koji je 16. septembra proslijeđen Evropskoj komisiji na mišljenje. Treći je Strategija digitalizacije pravosuđa 2025–2028 sa Akcionim planom za period 2025-2026 u odnosu na koje se trenutno sprema izvještaj o realizaciji.

Po pitanju zakonskog okvira u pravosuđu, u pripremi je veći broj zakona radi daljeg usklađivanja sa pravnom tekovinom EU i evropskim standardima. S tim ciljem, Vlada je već usvojila predlog promjena Ustava po pitanju izmjena koje se odnose na Sudski i Tužilački savjet. Nadalje, Ministarstvo pravde radi na izmjenama Zakonika o krivičnom postupku, Krivičnom zakoniku, Zakona o Ustavnom sudu, Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, Zakonu o državnom tužilaštvu, Zakona o specijalnom državnom tužilaštvu, Zakona o sprečavanju korupcije, Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i novim zakonima o zaštiti zviždača i zaradama i drugim pravima u vezi sa vršenjem pravosudne i ustavnosudske funkcije. Skoro svi navedeni zakoni su u fazi usklađivanja sa Evropskom komisijom.

U odnosu na proces popunjavanja upražnjenih sudijskih i tužilačkih mjesta, Sudski savjet i Tužilački savjet aktivno rade na ovoj aktivnosti. Naime, popunjeno je 300 od ukupno 335 sudijskih mjesta ili 89,60% (282 u junu 2025, 266 krajem 2024), dok je popunjeno 117 od 145 tužilačkih mjesta, odnosno 80,68% (početkom 2024 bilo je 85). Dobri rezultati praćeni su i znatnim povećanjem efikasnosti u pravosuđu od 10 posto. Konkretno, stopa rješavanja predmeta bila je 102.33% dok je u 2024. bila 92.32%. Nadalje, Sudski savjet je nedavno, u skladu sa preporukama Venecijanske komisije, izmijenio Pravila za ocjenjivanje sudija kao i uspostavio Komisiju za ocjenjivanje sudija Vrhovnog suda. Po pitanju infrastrukture u pravosuđu, završeni su radovi na šest zgrada u kojima se nalaze sudovi a sprovedeni su i konkretni početni koraci po pitanju izgrade novog pravosudnog kompleksa u Podgorici. Takođe, u toku su radovi na premještanju Specijalnog državnog tužilaštva i Specijalnog policijskog odjeljenja na novu lokaciju u „Staroj zgradi Vlade“.

Kod postupanja sudova u oblasti ratnih zločina, Viši sud u Podgorici donio je prvostepenu presudu na 20 godina zatvora za ratni zločin protiv civilnog stanovništva počinjen 1992. u Bosni i Hercegovini, a predmet je trenutno u žalbenom postupku. Presuda je značajna jer predstavlja prvu osudu za ratno seksualno nasilje i najstrožu kaznu za ratne zločine u Crnoj Gori od 1996. U ovoj oblasti je u toku i sprovođenje Strategije reforme pravosuđa za period 2024-2027 sa Akcionim planom za period 2024-2025 sa skoro stopocentnim stepenom realizacije za 2025. godinu.

U oblasti borbe protiv korupcije se sprovodi Strategija za borbu protiv korupcije 2024-2028 sa Akcionim planom za period 2024-2025 gdje najnoviji izvještaji pokazuju stoprocentnu ispunjenost aktivnosti za 2024. godinu i 58% ispunjenih aktivnosti za 2025. U odnosu na zakonodavni okvir, Vlada utvrdila je Predlog zakona o Vladi, čime se po prvi put u istoriji Crne Gore ova ključna grana vlasti uređuje jedinstvenim zakonskim tekstom. Agencija za sprečavanje korupcije potpisala je, u skladu sa preporukama EK, Memorandum od saradnji sa Nacionalnim savjetom za borbu protiv korupcije što predstavlja značajan element za konsolidaciju antikorupcionog sistema.

Po pitanju bilansa rezultata u oblasti borbe protiv korupcije, u skladu sa Uputstvima vrhovnog državnog tužioca za postupanje državnih tužilaštava u predmetima torture, napada na novinare, nasilja u porodici i protiv nepoznatih počinilaca te po pitanju sprovođenja finansijskih izviđaja i pritvora, statistika pokazuje unapređenje tužilačke prakse i povećanje efikasnosti u svim oblastima. Statistika je pozitivna i u odnosu na postupanje Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici u kojem je u 2025. godini riješeno ukupno 71 predmet i ostvarena stopa rješavanja predmeta od 106,45%. U poređenju sa prethodnim godinama, to predstavlja povećanje od 65% u odnosu na 2024., odnosno 115% u odnosu na 2023. godinu.

Došlo je i do jačanja administrativnih kapaciteta organa nadležnih za borbu protiv korupcije, tako da se trenutno više ne može govoriti o nedostatku specijalizovanih sudija, s obzirom na to da je prošle značajno ojačana kadrovska struktura (broj aktivnih sudija u Specijalnom odjeljenju Višeg suda u Podgorici povećan sa 5 na 17). Nadalje, Specijalno policijsko odjeljenje je tokom 2025. proširilo svoj kadar za četiri službenika dok je Tužilački savjet donio odluku o povećanju broja specijalnih tužilaca sa 16 na 20.

U oblasti temeljnih prava, u odnosu na strateške akte izvještava se o visokom procentu ispunjenosti aktivnosti iz Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025 (88,8%) kao i visokom procentu ispunjenosti aktivnosti Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori 2024-2028 za 2024. godinu (73%).

Na zakonodavnom planu u prvom redu treba istaći usvajanje Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, uz izmjene sedam sektorskih zakona. Reforma uvodi jedinstvenu proceduru procjene i jednu odluku važeću u svim sektorima, čime se pojednostavljaju procedure i osigurava jednako postupanje. Jedinstvene procedure procjene invaliditeta počinju 1. jula 2026., dok se aktivnosti vezane za multidisciplinarnе timove i uspostavljanje informacionog sistema sprovode prema planiranom rasporedu.

Nadalje, usvojen je i novi Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije koji pruža sistemski i pravni okvir za osiguranje efikasne, sveobuhvatne i preventivne zaštite od diskriminacije u svim oblastima javnog i privatnog života dok su izmjene Zakona o zaštiti nasilja u porodici i novi zakoni o rodnoj ravnopravnosti i zaštiti ljudskih prava i sloboda kod Evropske komisije na mišljenju. Usvojen je i novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama.

U decembru 2025. Vrhovni sud Crne Gore donio je Smjernice za izricanje krivičnih sankcija u predmetima seksualnog i rodno zasnovanog nasilja. Smjernice su koncipirane kao praktičan, normativno utemeljen i sudijama lako primjenjiv alat, koji pruža jasan okvir za individualizaciju kazne uz puno uvažavanje svih relevantnih okolnosti konkretnog slučaja.

U oblasti slobode izražavanja, krajem 2025. Skupština je imenovao preostala tri člana Savjeta Agencije za audio-vizuelne medijske usluge (AMU) čime je ispunjena dugotrajna preporuka Evropske komisije (EK). Na inicijativu Sindikata medija Crne Gore, uz podršku Ministarstva kulture i medija, Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova i Vrhovnog državnog tužilaštva, potpisan je Protokol o zaštiti novinara Crne Gore. Ovo predstavlja prvi korak ka uspostavljanju nacionalnog mehanizma za brzu reakciju na pritiske, napade i prijetnje prema medijskim radnicima. Protokol postavlja jasne smjernice i definiše obim mehanizma. Krajem decembra 2025. Vlada formirala je međuresornu radnu grupu za uspostavljanje mehanizma i obezbjeđivanje institucionalne i finansijske podrške. Nakon formiranja međusektorske radne grupe, Vlada je imenovala članove grupe 26. februara 2026., čime je omogućeno da grupa započne rad.

PRAVDA, SLOBODA I BEZBJEDNOST

Migracije i readmisija

31. decembra 2025. Skupština usvojila je izmjene Zakona o strancima, čime su transponovane preostale direktive Evropske unije u oblasti zakonitih migracija i vizne politike. Ovim izmjenama Direktiva 2004/38/EZ u potpunosti je prenesena u crnogorski pravni sistem, čime se uspostavlja poseban režim slobode kretanja i boravka za građane Evropske unije i članove njihovih porodica.

U oblasti readmisije, 3. jula 2025. potpisan je Protokol o implementaciji Sporazuma između Evropske zajednice i Crne Gore o readmisiji osoba koje nezakonito borave na teritoriji država potpisnica. Protokol je zaključen između Crne Gore i Litvanije, dok se paralelno radi na zaključivanju sličnih protokola i sa drugim državama članicama EU.

Tokom 2025. države članice EU uputile su ukupno 154 zahtjeva za readmisiju, koji su se odnosili na 255 osoba. Od tog broja odobreno je 88 zahtjeva, odnosno prihvaćen povratak 169 osoba, dok je 61 zahtjev odbijen.

U odnosima sa susjednim državama Crna Gora je uputila 9 zahtjeva za readmisiju, od kojih je 7 prihvaćeno, a 2 odbijena. Najveći broj readmisija realizovan je prema Srbiji i Bosni i Hercegovini. Istovremeno, susjedne države su Crnoj Gori uputile 8 zahtjeva koji su se odnosili na 22 osobe, od čega je 15 osoba prihvaćeno, dok je 7 zahtjeva odbijeno.

U ubrzanom postupku readmisije tokom 2025. prihvaćene su 33 osobe od strane hrvatske granične policije, 6 od strane Albanije i 11 od strane Bosne i Hercegovine.

U okviru programa reintegracije, tokom 2025, 72 osobe su vraćene u Crnu Goru kroz readmisiju. Najveći broj povratnika dolazio je iz Njemačke (59), dok su ostali dolazili iz Belgije, Francuske, Švajcarske, Španije i Bosne i Hercegovine. Za povratnike su pripremljena 72 individualna plana reintegracije.

Azil

U oblasti azila realizuju se aktivnosti u okviru trogodišnje Mape puta saradnje sa Evropskom agencijom za azil (EUAA). Fokus je stavljen na obuke i stručno usavršavanje službenika koji rade u sistemu međunarodne zaštite, kroz online treninge, tematske module i seminare o informacijama o državama porijekla.

U saradnji sa EUAA i Frontexom pokrenuta je izrada Plana za vanredni priliv migranata, koji se razvija kroz fazni pristup i uz kontinuiranu stručnu podršku evropskih institucija.

U zakonodavnom dijelu pripremljen je nacrt izmjena Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, kao i odluka o produženju privremene zaštite za raseljene osobe iz Ukrajine do 4. marta 2027.

Tokom izvještajnog perioda donijet je pravilnik kojim se reguliše registracija stranaca pod privremenom zaštitom u evidenciji Fonda za zdravstveno osiguranje. Ministarstvo zdravlja priprema dodatni pravilnik o obimu zdravstvene zaštite za tražioce azila i osobe pod privremenom zaštitom.

Statistički podaci pokazuju da je tokom 2025. donijeto 129 odluka o zahtjevima za međunarodnu zaštitu, pri čemu je 11 zahtjeva odobreno, dok su 62 zahtjeva odbijena.

U istom periodu podnijeto je 2.543 zahtjeva za privremenu zaštitu, dok je 5.569 zahtjeva za produženje zaštite odobreno.

Tokom 2025, 2.029 osoba boravilo je u državnim prihvatnim centrima, što predstavlja povećanje od 16,3% u odnosu na 2024. godinu.

Vizna politika

Tokom 2025. Crna Gora je nastavila proces usklađivanja sa viznim režimom Evropske unije.

Privremeno su ukinute vize za državljane Egipta, Jermenije, Kazahstana i Uzbekistana, kao i za rezidente Ujedinjenih Arapskih Emirata, u periodu od 1. marta do 1. novembra 2025, radi podrške turističkoj sezoni i ekonomiji, s obzirom da turizam učestvuje sa oko 25% u BDP-u Crne Gore.

Za pojedine zemlje uvedeni su dodatni uslovi, uključujući ograničenja boravka, obavezne čarter letove i turističke aranžmane.

Preduzeti su koraci ka daljem usklađivanju sa EU viznom politikom, uključujući:

- Uvođenje viza za državljane Vanuatua;
- Uklanjanje Kuvajta sa liste bezviznih zemalja;
- Ukidanje privremenih bezviznih režima za nekoliko država;
- Skraćenje maksimalnog boravka sa 90 na 30 dana za pojedine države.

Takođe je pokrenuta reforma Viznog informacionog sistema (VIS), koja uključuje razvoj potpuno novog sistema kompatibilnog sa evropskim bazama podataka kao što su EU-VIS, SIS, EES i ETIAS. Cilj reforme je modernizacija sistema izdavanja viza i povećanje interoperabilnosti između državnih institucija.

Vanjske granice

Vlada je na sjednici 27. marta 2025. Donijela Strategiju integrisanog upravljanja granicom 2025–2028 i prateći akcioni plan. Strategija je usklađena sa evropskim konceptom integrisanog upravljanja granicama i regulativom o Evropskoj graničnoj i obalskoj straži.

Za realizaciju strategije planirano je oko 15 miliona eura, uključujući projekte infrastrukture, modernizacije opreme i razvoja informacionih sistema za kontrolu granica.

Tokom 2025. registrovano je 3.165 migranata, što je približno isti nivo kao prethodne godine. Najveći broj dolazio je iz Bangladeša, Egipta, Pakistana, Avganistana i Sudana.

Migranti najčešće ulaze preko tzv. „zelene granice“ kod graničnog prelaza Božaj, dok najčešće pokušavaju napustiti Crnu Goru prema Bosni i Hercegovini.

Granična policija realizovala je niz operativnih aktivnosti i regionalnih akcija usmjerenih na suzbijanje krijumčarenja migranata, droge i oružja, uz saradnju sa policijama susjednih država i Frontexom.

Saradnja sa Frontexom

Na osnovu sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o operativnim aktivnostima Frontexa, tokom 2025. realizovana je zajednička operacija “JO Montenegro 2025”.

U prosjeku je tokom godine bilo angažovano oko 90 Frontex službenika, raspoređenih na više lokacija i graničnih prelaza. Operacija je uključivala i vazdušni nadzor mora i kopnene granice.

Saradnja sa Frontexom obuhvatila je i obuke, analitičku podršku i regionalne projekte u okviru evropskog sistema integrisanog upravljanja granicama.

Pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima

U zakonodavnom okviru usvojeno je više izmjena zakona radi usklađivanja sa pravnom tekovinom EU. Ključne aktivnosti realizovane su kroz sljedeće izmjene zakonodavstva:

- 2. februara 2026. Skupština je usvojila Izmjene Zakona o parničnom postupku radi zaštite prava radnika iz država EU;
- 25. decembra 2025. usvojene su izmjene Zakona o arbitraži koje uvode mogućnost osnivanja stalne arbitražne institucije;

- 25. novembra 2025. usvojene su izmjene Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa;
- 19. maja 2025. usvojene su izmjene Zakona o upravnom sporu radi povećanja efikasnosti rada Upravnog suda.

Takođe su usvojeni strateški dokumenti poput Strategije zaštite prava žrtava 2025–2029 i analiziran rad sistema izvršenja presuda.

U statističkom dijelu zabilježeno je :

- 767 predmeta međunarodne pravne pomoći u građanskim stvarima;
- 1.356 predmeta međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Policajska saradnja i borba protiv organizovanog kriminala

Tokom 2025, Uprava policije intenzivirala je međunarodnu saradnju sa partnerima i organizacijama kao što su Europol, Interpol i Frontex.

Realizovano je:

- Preko 15.000 komunikacija sa stranim policijskim službama;
- Gotovo 7.000 komunikacija sa Europolom;
- Brojne međunarodne operacije usmjerene na otkrivanje imovine stečene kriminalom.

U operaciji ASSET identifikovana je imovina kriminalnog porijekla vrijedna više od 5 miliona eura, što predstavlja najveći pojedinačni rezultat operacije.

Tokom 2025. registrovano je 19 ubistava i 31 pokušaj ubistva, dok su brojne aktivnosti Uprave policije bile usmjerene na suzbijanje organizovanih kriminalnih grupa.

Posebno je zabilježeno povećanje zapljene oružja i eksploziva, pri čemu je oduzeto 1.351 komad oružja i više od 52.000 komada municije.

EKONOMSKA I FINANSIJSKA PITANJA I STATISTIKA

MAKROEKONOMSKA KRETANJA

Crnogorska ekonomija bilježi pozitivne trendove u 2025. godini, uz realni rast od 3,2% u prva tri kvartala, pri čemu su najveći doprinos rastu dali investicije i privatna potrošnja. Rast je u svakom kvartalu bio iznad prosjeka Evropske unije, dok su pozitivna kretanja zabilježena i u turizmu, građevinarstvu, saobraćaju i trgovini. Prihodi od turizma za prvih devet mjeseci iznosili su 1,33 milijarde eura, uz rast od 1,3%, dok je inflacija na godišnjem nivou iznosila 3,9% i od septembra bilježi mjesečnu deflaciju, što potvrđuje stabilnost makroekonomskih kretanja. Tržište rada karakteriše rast zaposlenosti i rekordno niska, jednocifrena stopa nezaposlenosti, uz snažan i dvocifren rast zarada, dok bankarski sektor bilježi rast kreditne aktivnosti uz očuvanu likvidnost i stabilnost. Strane direktne investicije takođe bilježe godišnji rast od preko 8% i iznose 867,1 miliona eura. U 2026. godini očekuje se nastavak povoljnih kretanja uz projektovani rast BDP-a od 3,2%, usporavanje inflacije ispod 3% i jačanje investicionog ciklusa, uz nastavak sprovođenja reformi i infrastrukturnih projekata koji će dodatno ubrzati ekonomsku konvergenciju Crne Gore ka Evropskoj uniji.

BANKARSKI SEKTOR I PLATNI SISTEM

U 2025. godini aktivnosti Centralne banke Crne Gore bile su usmjerene na očuvanje finansijske stabilnosti u uslovima pojačanih globalnih i domaćih rizika, kroz unapređenje nadzornih i makroprudencijalnih okvira i kontinuirano praćenje sistemskih ranjivosti. Bankarski sektor je dobro kapitalizovan, likvidan i profitabilan i predstavlja najzdraviji segment

crnogorske ekonomije. Značajni napori uloženi su u modernizaciju platnog sistema i punu operacionalizaciju SEPA transakcija, čime je dodatno unaprijeđena integracija Crne Gore u evropski finansijski prostor.

Istovremeno, CBCG je snažno podržavala pregovarački proces kroz ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz evropske agende Crne Gore, sa posebnim naglaskom na puno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i na dalje institucionalno i regulatorno jačanje CBCG u skladu sa standardima Evropskog sistema centralnih banaka. U Izvještaju Vlade Crne Gore o presjeku realizacije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2025. godinu potvrđeno je da je CBCG uspješno realizovala 100% planiranih aktivnosti u okviru procesa EU integracija. Ovakav rezultat svjedoči o značajnom doprinosu CBCG privremenom zatvaranju pregovaračkih poglavlja 4 – Sloboda kretanja kapitala i 32 – Finansijska kontrola, kroz potpuno usklađivanje regulatornog okvira u oblastima platnih sistema, sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, uz izuzetan bilans postignutih rezultata u oblasti SPN/FT i zaštiti integriteta eura. Takođe, ovo potvrđuje značajan doprinos i ključnu ulogu CBCG koju ima u realizaciji obaveza iz pregovaračkih poglavlja 9 – Finansijske usluge, 17 – Ekonomska i monetarna politika, i 18 – Statistika.

BUDŽET CRNE GORE

Izvorni prihodi budžeta u periodu 2026-2028, kreću se u rasponu od 3.084,4 mil.eura ili 36% BDP-a u 2026, do 3.281,8 mil. eura ili 35,0% BDP-a u 2028. godini. Važno je napomenuti da su kao osnova za planiranje prihoda budžeta u narednoj godini i srednjem roku, uzeti u obzir posljednji trendovi u prvih deset mjeseci 2025, koji ukazuju na porast naplate PDV, poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak fizičkih lica u odnosu na planirane, na uštrb nižih prihoda od doprinosa i donacija. Odnosno, kao osnovica za planiranje budžetskih prihoda u 2026. godini uzeta je prekompozicija pojedinih stavki na prihodima shodno očekivanjima do kraja 2025, pri čemu se u ukupnom iznosu očekuje ostvarenje prihoda blizu ili na nivou planiranih. Ovo osigurava konzistentnost u planiranju budžetskih prihoda na realnim pretpostavkama i u skladu sa principom poštovanja važećeg Godišnjeg zakona o budžetu za 2025. godinu.

Stabilnost prihoda u srednjem roku i pored značajnog smanjenja poreskog opterećenja na rad obezbjeđuje se kroz implementaciju novih mjera poreske i politika unaprijeđenja poslovnog ambijenta. S tim u vezi, u oblasti poreske politike glavni cilj odnosi se na stvaranje uslova za sveobuhvatnu reformu poreskog sistema u cilju unaprijeđenja poslovnog ambijenta, jačanja konkurentnosti privrede i unaprijeđenja uslova za privlačenje investicija. Samim tim, glavne mjere odnose se na:

- smanjenje poreskog opterećenja na rad i sprovođenje programa za unaprijeđenje konkurentnosti privrede i privlačenje kredibilnih investitora;
- smanjenje "sive ekonomije" u cilju omogućavanja fer tržišne utakmice odnosno suzbijanja nelojalne konkurencije;
- reformu poreske i carinske administracije;
- efikasniju strategiju smanjenja poreskog duga;
- usklađivanje akcizne politike sa EU direktivama u cilju oporezivanja proizvoda koji negativno utiču na zdravlje stanovništva;
- uvođenje treće stope poreza na dodatu vrijednost (u cilju ujednačavanja stope PDV-a u turističkoj djelatnosti).

Sve implementirane mjere pokazale su se izuzetno relevantnim i efikasnim, ostvarivši rezultate koji su premašili početna očekivanja i planirane ciljeve. Ostvareni efekti potvrđuju dobru usmjerenost i pravovremenost sprovedenih aktivnosti, što doprinosi ukupnoj fiskalnoj stabilnosti i održivom ekonomskom rastu. Važno je istaći da niz mjera koje se trenutno realizuju, kao i one planirane za sprovođenje u srednjem roku, nisu uključene u fiskalni okvir, kako bi se očuvao pristup konzervativnosti i dodatno osigurala fiskalna disciplina. Pored navedenog, u posmatranom periodu implementira se i niz mjera za unapređenje poslovnog ambijenta kao i mjere usmjerene na finansijski sektor.

Na drugoj strani, budžetski rashodi kreću se u rasponu od 3.362,8 mil. eura ili 39,3% BDP-a u 2026. godini do 3.543,5 mil. eura ili 37,7% BDP-a u 2028. godini.

Nominalni rast rashoda u narednom trogodišnjem periodu prevashodno je uslovljen:

- značajnim rastom izdavajanja za finansiranje kapitalnih izdataka kojima se finansiraju infrastrukturni projekti;
- rastom transfera za socijalnu zaštitu (po osnovu projektovanog usklađivanja penzionih i socijalnih davanja a u skladu sa rastom prosječne zarade i inflacije);
- transfera institucijama, pojedincima, NVO i javnom sektoru i to prije svega u dijelu finansiranja sistema zdravstvene zaštite;

Strategija politike u oblasti upravljanja javnom potrošnjom u periodu 2026–2028. baziraće se na racionalizaciji tekuće potrošnje, pod uticajem rasta mandatornih rashoda čije se kretanje usklađuje sa zakonskim obavezama (socijalna davanja i davanja iz oblasti penzijsko-invalidskog osiguranja). U posmatranom periodu fokus će biti na preraspodjeli unutar potrošnje u cilju finansiranja prvenstveno rashoda kojima se pozitivno utiče na ekonomski rast i razvoj.

IZVRŠENJE BUDŽETA ZA 2025. GODINU – PRELIMINARNI PODACI

Snažna sezona i povoljni makroekonomski izgledi u potpunosti su opravdali očekivanja, što je rezultiralo u izuzetno uspješnoj naplati budžetskih prihoda. Mjere implementirane Fiskalnom strategijom već u prvoj godini primjene dale su vidljive i mjerljive rezultate, potvrđujući jasan fokus na jačanje i stabilnost javnih finansija.

Prema preliminarnim podacima, prihodi budžeta na kraju četvrtog kvartala 2025. iznosili su 2.874 mil. eura ili 35,4% procijenjenog BDP-a (8.124,7 mil. eura). U posmatranom periodu prihodi budžeta veći su u odnosu na isti period prethodne godine za 118,3 mil. eura ili 4,3%, a u istom periodu realizovano je 99,6% plana. Ukupan rast naplate poreskih kategorija iznosio je 55,0 mil. eura ili 2,5% u odnosu na plan, kao i 270,0 ili 13,7% u odnosu na prošlu godinu.

Izdaci budžeta prema preliminarnim podacima za period januar-decembar 2025. iznosili su 3.195,8 mil. eura ili 39,3% procijenjenog BDP-a.

Tekući izdaci u posmatranom periodu ostvareni su u iznosu od 1.250,7 mil. eura, što predstavlja 99,1% plana. Manje ostvarenje zabilježeno je dominantno na pozicijama Rashoda za tekuće održavanje i Rashoda za materijal. Razlika u ostvarenju u odnosu na plan za 27,3 mil. eura ili 3,8% zabilježena je i kod Bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca koji su ostvareni u iznosu od 687 mil. eura što predstavlja 96,2% plana i kod Subvencija koja se ostvarene u iznosu od 91,1 mil. eura što predstavlja 128,9% plana dominantno kod Zavoda za zapošljavanje za Subvencije poslodavcima koji zaposle lica sa invaliditetom.

Kapitalni izdaci u posmatranom periodu ostvareni su u iznosu od 331,8 mil. eura što predstavlja ostvarenje 97,7% plana. U odnosu na isti period prethodne godine izvršenje kapitalnih izdataka veće je za 32,5 mil. eura ili 10,9%. Najznačajnije izdvajanje u okviru ove kategorije izdataka odnosi se na Kapitalni budžet u iznosu od 223,75 mil. eura, dok se preostali iznos odnosi na kapitalne izdatke u okviru Tekućeg budžeta i budžeta fondova.

Uzimajući u obzir ostvarene prihode i rashode, prema preliminarnim podacima za period januar-decembar 2025. ostvaren je deficit budžeta u iznosu od 321,8 mil. eura, odnosno na nivou je od 3,96% procijenjenog BDP-a, dok je suficit tekuće potrošnje u ostvaren u iznosu od 10 mil. eura.

OSTVARENJE PRIHODA BUDŽETA U 2025. GODINI

Prema preliminarnim podacima, u 2025. godini prihodi budžeta iznosili su 2.873,1 mil. eura ili 35,4% projektovanog BDP-a (8.124,7 mil. eura), što je za značajnih 117,4 mil. eura ili 4,3% veće u odnosu na isti period prethodne godine. Godišnji plan realizovan je na nivou od 99,6% plana. Ukupan rast naplate poreskih kategorija iznosio je 55,0 mil. eura ili 2,5% u odnosu na plan, kao i 270,0 ili 13,7% u odnosu na prošlu godinu.

Rast naplate prihoda budžeta u 2025. godini potvrđuje snažnu ekonomsku aktivnost, smanjenje sive ekonomije i unaprijeđenu poresku disciplinu, što Crnoj Gori obezbjeđuje stabilnu i povoljnu sliku javnih finansija, a samim tim i jača povjerenje u fiskalnu održivost. Konkretni rezultati već u prvoj godini primjene Fiskalne strategije Vlade, kroz mjere poput otpisa kamata, proširenja akciznih proizvoda, uvođenja nove stope PDV-a u turizmu i jačanja naplate poreza na dohodak, stvaraju čvrst temelj za dalji ekonomski rast.

Rast prihoda posebno je značajan imajući u vidu da je pad prihoda uzrokovan smanjenjem doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne samo u potpunosti nadomješten već i prevaziđen. Na ovaj način ispunjen je cilj proklamovan Fiskalnom strategijom Crne Gore po kojem je set mjera poreske politike i ekonomski rast u potpunosti kompenzovao mjeru smanjenja stopa doprinosa.

PRIHODI BUDŽETA ZA 2026. GODINU

Budžet za 2026. godinu zasnovan je na realnim ekonomskim pretpostavkama, u skladu sa pravnim okvirom i strateškim fiskalnim ciljevima.

U 2026. godini, ključne mjere koje Vlada sprovodi odnose se na unaprijeđenje poreske i carinske administracije, dalju borbu protiv neformalne ekonomije, omogućavanje većih prihoda od akciza, dalju usklađenost sa zakonodavstvom EU i jačanje fiskalne stabilnosti kao preduslova održivosti sistema javnih finansija.

Budžet za 2026. godinu uključuje nove mjere povećanja poreskog obuhvata, smanjenja sive ekonomije i jačanja poreske discipline, kroz značajne izmjene poreskih zakona krajem 2025. Takođe, ključne pretpostavke planiranja budžeta za 2026. bazirane su na konzervativnim procjenama, pa se stoga očekuje veća naplata prihoda, naročito kada su u pitanju poreske kategorije.

Budžet za 2026. godinu potvrđuje nastavak fiskalne discipline uz snažan razvojni karakter. Ukupni izdaci planirani su na nivou od 3.362,8 mil. eura ili 39,3% BDP-a, pri čemu je rast rashoda uslovljen povećanjem kapitalnih izdataka za infrastrukturne projekte, rastom transfera za socijalnu zaštitu usljed usklađivanja penzija i socijalnih davanja sa rastom zarada i inflacije, kao i većim transferima za zdravstvo. Deficit od 3,2% BDP-a u 2026. godini generiše se isključivo radi finansiranja infrastrukturnih projekata koji povećavaju ekonomski potencijal zemlje, dok se u svim godinama projekcije ostvaruje suficit tekuće potrošnje. Time se potvrđuje da država sve svoje tekuće obaveze finansira iz tekućih prihoda, a zaduživanje se koristi isključivo za kapitalne investicije. Budžet za 2026. godinu jasno pokazuje balans između očuvanja socijalne stabilnosti i sprovođenja razvojnih investicija, stvarajući preduslove za održiv ekonomski rast.

JAVNI DUG

Prema preliminarnim podacima, dug opšte vlade Crne Gore, na dan 31. decembra 2025, iznosio je 5.188,2 miliona eura ili 63,9% BDP-a. Dug opšte vlade sastoji se od duga centralne vlade u iznosu od 5.159,0 miliona eura, što čini 63,5% BDP-a, i duga lokalne samouprave u iznosu od 29,2 miliona eura, što čini 0,4% BDP-a. Uzimajući u obzir depozite Ministarstva finansija, koji su na kraju 2025. iznosili 796,3 miliona eura (uključujući 38.477 unci zlata) ili 9,8% BDP-a, neto dug opšte vlade na kraju istog perioda iznosio je 4.391,9 miliona eura ili 54,1% BDP-a. Neto dug centralne vlade na isti dan iznosio je 4.362,7 miliona eura ili 53,7% BDP-a. Na kraju 2025. spoljni dug iznosio je 4.847,6 miliona eura ili 59,6% BDP-a, dok je domaći dug iznosio 311,40 miliona eura ili 3,8% BDP-a.

STATISTIKA

Unaprijeđen je institucionalni i kadrovski okvir MONSTAT-a: usvajanjem novog Pravilnika; značajnim zapošljavanjem u 2026. godini (12 zaposlenih); usvajanjem ključnih planskih dokumenata. Ovim je obezbijeđena stabilna osnova za sprovođenje zvanične statistike.

Uspostavljen je funkcionalan sistem statistike državnih finansija (GFS) kroz: prenos mandata na MONSTAT, početak redovnog dostavljanje podataka Eurostatu i sprovođenje revizije nacionalnih računa i jačanje međuinstitucionalne saradnje. Ovim su ispunjeni ključni preduslovi za zatvaranje Poglavlja 18 – Statistika.

Obezbijeđeno je dalje usklađivanje sa EU statističkim standardima usvajanjem klasifikacije KD 2025 i primjenom ESA metodologije, uz kontinuiranu stručnu saradnju sa Eurostatom.

JAVNA UNUTRAŠNJA FINANSIJSKA KONTROLA

Crna Gora je, 26. januara 2026., na Međuvladinoj konferenciji Crne Gore i Evropske unije u Briselu privremeno zatvorila pregovaračko poglavlje 32 – Finansijski nadzor. U izvještajnom periodu usvojen je novi Zakon o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru ("Službeni list CG", br. 89/25) kao i više podzakonskih akata koji proističu iz ovog Zakona. Takođe, nastavljeno je sa realizacijom Programa sertifikacije unutrašnjih revizora u javnom sektoru, obukama u cilju kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora u javnom sektoru, kao i sa obukama za unapređenje znanja i vještina iz oblasti upravljanja i unutrašnje kontrole.

SPOLJNA REVIZIJA

Državna revizorska institucija, kroz nezavisno, objektivno i profesionalno vršenje finansijske revizije, revizije usklađenosti i revizije svrsishodnosti, doprinosi jačanju fiskalne discipline, zakonitosti i pravilnosti upravljanja javnim sredstvima, kao i unapređenju sistema javnih finansija u cjelini. U skladu sa međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i važećim zakonskim okvirom, izvještaji Institucije se redovno dostavljaju Skupštini Crne Gore i javno objavljuju radi obezbjeđenja transparentnosti i odgovornosti u trošenju budžetskih sredstava. Praćenje realizacije datih preporuka i ocjena njihovog efekta na upravljačke i kontrolne mehanizme ukazuje na napredak kod subjekata revizije, ali i na preostali rizik od nepravilnosti i slabosti u sistemima internih kontrola, što zahtijeva kontinuirane korektivne mjere i jačanje upravljačke odgovornosti.

U cilju unapređenja kvaliteta revizorskih nalaza i zaključaka, posebna pažnja posvećuje se razvoju institucionalnih kapaciteta i kontinuiranom profesionalnom usavršavanju revizorskog kadra kroz specijalizovane obuke, međunarodnu saradnju i primjenu savremenih metodologija zasnovanih na procjeni rizika i materijalnosti. Jačanje stručnih i kadrovskih resursa, uz stabilno i efikasno upravljanje Institucijom, predstavlja ključni preduslov za dosljednu primjenu standarda revizije i povećanje uticaja revizorskih preporuka na unapređenje javnog sektora.

U narednom periodu aktivnosti će biti usmjerene na dalje jačanje funkcionalne i finansijske nezavisnosti Državne revizorske institucije, unapređenje zakonodavnog okvira i obezbjeđenje adekvatnih uslova za rad, uključujući rješavanje pitanja poslovnog prostora i obezbjeđenje potrebnih budžetskih sredstava u skladu sa nadležnostima Institucije. Istovremeno, nastaviće se sistemsko praćenje realizacije preporuka i unapređenje metodologije revizije, sa ciljem povećanja ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti u upravljanju javnim sredstvima, te jačanja ukupne fiskalne odgovornosti i transparentnosti u javnom sektoru.

UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE I KONKURENCIJA

JAVNE NABAVKE

U izvještajnom periodu ostvaren je značajan napredak u pregovaračkom procesu sa Evropskom unijom. Na 16. Međuvladinoj konferenciji Evropska unija – Crna Gora, održanoj 26. juna 2025. u Briselu, države članice EU dale su saglasnost za privremeno zatvaranje Poglavlja 5 – Javne nabavke, na osnovu pozitivne ocjene ispunjenosti završnih mjerila.

U oblasti pravnog usklađivanja, nastavljene su aktivnosti na unapređenju zakonodavnog okvira. Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama, usvojene krajem 2022, primjenjuju se od januara 2023., dok su nove izmjene pripremljene i upućene na javnu raspravu 28. januara 2026. Njihovo usvajanje planirano je u prvom kvartalu 2026, nakon pribavljanja mišljenja Evropske komisije, dok se donošenje pratećih podzakonskih akata očekuje do kraja trećeg kvartala 2026. Predložene izmjene usmjerene su na jačanje antikorupcijskog okvira kroz preciznije definisanje korupcije u javnim nabavkama, uvođenje obaveze prijavljivanja sumnji na koruptivne radnje, jačanje kontrolnih mehanizama i prekršajne odgovornosti, unapređenje uloge Budžetske inspekcije, kao i uvođenje „red flag“ mehanizma u elektronski sistem javnih nabavki. Time se dodatno obezbjeđuje usklađenost sa pravnom tekovinom EU i strateškim dokumentima, uključujući Strategiju unapređenja javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2026–2030 i Nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije 2024–2028.

Paralelno s tim, pokrenute su izmjene Zakona o sprječavanju korupcije s ciljem unapređenja rada Agencije za sprječavanje korupcije i jačanja normativnih mehanizama za efikasnije suzbijanje korupcije. Predviđene su obaveze podnošenja godišnjih izvještaja o prihodima i imovini za članove komisija u postupcima javnih nabavki čija vrijednost prelazi 100.000 eura, kao i proširena ovlašćenja Agencije u pogledu provjere podataka.

U implementaciji Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije, aktivnosti su bile usmjerene na razmjenu iskustava u nadzoru postupaka javnih nabavki, unapređenje funkcionalnosti elektronskog sistema u dijelu detekcije nepravilnosti, kao i izradu Vodiča za prijavu korupcije u postupcima javnih nabavki, a planirane su i zajedničke obuke sa Agencijom za sprječavanje korupcije.

Ministarstvo finansija je nastavilo sa sprovođenjem kontrolnih mehanizama, uključujući monitoring jednostavnih nabavki (ispod propisanih pragova), kao i redovno godišnje i polugodišnje izvještavanje. Tokom 2025. zabilježeno je smanjenje udjela direktnih nabavki na 7% ukupne vrijednosti javnih nabavki, odnosno 3,9% u odnosu na sve pokrenute postupke javnih nabavki, što ukazuje na pozitivan efekat preduzetih mjera. Takođe, u skladu sa Reformskom agendom 2024–2027, međunarodni sporazumi se objavljuju u elektronskom sistemu javnih nabavki radi obezbjeđenja transparentnosti, uz planirano dalje unapređenje funkcionalnosti sistema u ovom segmentu.

Strateški okvir dodatno je ojačan usvajanjem nove Strategije za unapređenje javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2026–2030, koja definiše pet operativnih ciljeva: unapređenje efikasnosti i konkurentnosti, dalju digitalizaciju sistema, jačanje institucionalnih kapaciteta i koordinacije, podsticanje strateških javnih nabavki, te obezbjeđivanje integriteta i prevenciju korupcije. Akcioni plan za period 2026–2027 predviđa ključne aktivnosti poput usvajanja izmjena zakona, unapređenja elektronskog sistema, intenziviranja specijalizovanih obuka, kao i izmjena zakonodavstva u oblasti javno-privatnog partnerstva. Za praćenje realizacije Strategije planirano je formiranje Koordinacionog tijela u prvom kvartalu 2026.

Elektronski sistem javnih nabavki je u potpunosti operativan i obuhvata sve postupke javnih nabavki u Crnoj Gori. U izvještajnom periodu uvedene su nove funkcionalnosti za anonimnu prijavu sukoba interesa i dogovora među ponuđačima, dok je implementacija mehanizma za prijavu korupcije i „red flag“ sistema u završnoj fazi. Prema preliminarnim podacima za 2025. godinu, sprovedeno je 6.986 postupaka javnih nabavki, zaključeno 8.154 ugovora, a ukupna ugovorena vrijednost iznosila je približno 590 miliona eura. Indeks konkurentnosti iznosio je oko tri ponude po postupku, dok je sistem sredinom februara 2026. imao više od 15.500 registrovanih korisnika.

U dijelu administrativnih kapaciteta, aktivnosti su bile usmjerene na kontinuiranu obuku i profesionalizaciju kadra. Tokom 2025. organizovano je više obuka iz oblasti primjene regulatornog okvira i rada u elektronskom sistemu, a stručni ispit položila su 53 kandidata, čime je ukupan broj sertifikovanih službenika za javne nabavke dostigao 987. Nova Strategija prepoznaje potrebu za dodatnom profesionalizacijom kroz standardizaciju radnih mjesta, razvoj sistema karijernog napredovanja i uvođenje mehanizama nagrađivanja, s ciljem obezbjeđivanja stabilnog i stručnog kadra kao osnove efikasnog sistema javnih nabavki.

KONKURENCIJA

Zakonodavni okvir

CG je u završnoj fazi usvajanja izmjena Zakona o zaštiti konkurencije i novog Zakona o postupku naknade štete zbog povrede pravila konkurencije.

Usvojen je novi Zakon o kontroli državne pomoći i set podzakonskih akata, uključujući ključne pravilnike kojima se transponuje relevantna pravna tekovina EU u oblasti državne pomoći (de minimis, GGE, registar, pritužbe, identifikacione kartice za inspekcije).

Usvojena Odluka o Mapi regionalne pomoći.

Priprema i jezičko usaglašavanje preostalih EU akata radi njihovog objedinjavanja kroz novi Pravilnik o listi pravila državne pomoći (planirano do kraja I kvartala 2026).

Administrativni kapaciteti

Pokrenuta procedura za zapošljavanje 8 novih službenika u Agenciji za zaštitu konkurencije (realizacija planirana u I kvartalu 2026).

Zaštita konkurencije

- Visok nivo aktivnosti u oblasti koncentracija (100 odluka u izvještajnom periodu).
- Aktivno vođenje postupaka pred Prekršajnim i Upravnim sudom.
- Donijete odluke u predmetima zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja.
- Sprovedene sektorske analize (tržište privatnih laboratorija u Podgorici i tržište međunarodnih poštanskih paketa).
- Kontinuirana aktivnost u dijelu informisanja javnosti i podizanja svijesti o značaju konkurencije i državne pomoći.

Državna pomoć

- Intenzivna ex ante i ex post kontrola (ukupno 48 odluka i mišljenja u ex ante segmentu).
- Pokrenute nove formalne istrage u oblasti ex post kontrole.
- Donijet Godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći za 2024. godinu i isti upućen Vladi, Skupštini i EK.
- Kontinuirano se sprovode aktivnosti u vezi sa povraćajem nezakonite državne pomoći i praćenjem sudskih postupaka.

IV završno mjerilo

- Evropskoj komisiji je 9. oktobra 2025. dostavljen detaljan izvještaj koji obuhvata sva tri slučaja u četvrtom završnom mjerilu.
- U periodu decembar-februar održani brojni online sastanci, a komunikacija sa DG COMP se odvija kontinuirano u cilju finalizacije navedenih predmeta i ispunjavanja obaveza za privremeno zatvaranje Poglavlja 8 u II kvartalu 2026.

ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA

Strateški i zakonodavni okvir

- Vlada Crne Gore je 26. juna 2025. usvojila Nacionalni program zaštite potrošača 2025–2027 sa Akcionim planom za 2025.
- Usvojen je novi Zakon o zaštiti potrošača (2026) kojim je obezbijeđeno značajno usklađivanje sa savremenim pravnim okvirom EU u oblasti zaštite potrošača, uključujući pravila o nepoštenim poslovnim praksama, nepoštenim ugovornim odredbama, pravima potrošača u ugovorima na daljinu i van poslovnih prostorija, prodaji robe i digitalnog sadržaja, kao i alternativnom rješavanju sporova.
- Donijeti su odgovarajući podzakonski akti koji uređuju pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora i standardne obrasce za povlačenje iz ugovora, kao i informacione obrasce za određene vrste ugovora.
- U zakonodavstvo su prenesene odredbe EU o saradnji nadležnih organa u sprovođenju propisa o zaštiti potrošača, a Vlada je u februaru 2026. usvojila uredbu kojom se uređuje nacionalna saradnja u ovoj oblasti.

Bezbjednost proizvoda i kolektivna zaštita potrošača

- Usvojen je Zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda (2025) kojim se nacionalni okvir usklađuje sa novom regulativom EU o bezbjednosti proizvoda.
- Donijet je pravilnik kojim se uređuje sadržaj obavještenja o povlačenju opasnih proizvoda sa tržišta.
- Usvojen je i Zakon o sprovođenju EU regulative o opštoj bezbjednosti proizvoda, koji će se primjenjivati od dana pristupanja EU, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost i nesmetan prelazak na direktnu primjenu EU prava.
- Uspostavljen je sistem brze razmjene informacija o opasnim proizvodima.
- Donijet je Zakon o kolektivnim tužbama za zaštitu interesa potrošača (2025), usklađen sa EU pravilima o reprezentativnim tužbama.

Institucionalni okvir

- Tokom 2025. ojačana je uloga Savjeta za zaštitu potrošača izmjenom odluke o njegovom osnivanju, čime su unaprijeđeni njegovi operativni kapaciteti i koordinaciona uloga.
- Savjet je dobio ovlašćenja za formiranje radnih grupa, prikupljanje podataka od nadležnih institucija i uključivanje eksperata i međunarodnih organizacija u svoj rad.
- Novi sastav Savjeta imenovan je u junu 2025, a u julu 2025. formirana je radna grupa za izradu akcijskog plana za jačanje zaštite potrošača na lokalnom nivou.
- Ministarstvo sprovodi programe obuke i kvalifikacije za osobe koje vode postupke vansudskog rješavanja potrošačkih sporova, a tokom 2025. sedam kandidata je uspješno položilo stručni ispit.

Uloga lokalnih samouprava

- Novi zakon predviđa uključivanje lokalnih organa u Centralni informacioni sistem zaštite potrošača, čime se omogućava jedinstvena evidencija pritužbi, razmjena podataka i efikasnija koordinacija između nacionalnog i lokalnog nivoa.
- Planirano je dalje jačanje lokalnih kapaciteta, uključujući uspostavljanje lokalnih savjetovališta za potrošače.

Inspekcijski nadzor i sprovođenje zakonodavstva

Koordinaciono tijelo za usklađivanje i praćenje inspekcijskog nadzora tokom 2025. redovno je koordinisalo rad inspekcija i unaprijedilo planiranje nadzora zasnovano na procjeni rizika.

Tokom ljetnje turističke sezone 2025. sprovedeno je više od 30.000 inspekcijskih kontrola, pri čemu je utvrđeno preko 12.000 nepravilnosti i izrečene su kazne u ukupnom iznosu većem od 5,8 miliona eura.

Javno zdravlje

U cilju daljeg usklađivanja sa pravnim okvirom Evropske unije, izmijenjeni su Zakon o uzimanju i presađivanju ljudskih organa (2025–2026) i Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (31. decembar 2025), uz donošenje pratećih podzakonskih akata koji uređuju razmjenu informacija, transport organa i procjenu podobnosti donora.

U dijelu koji se odnosi na zarazne bolesti i prekogranične zdravstvene prijetnje, usvojen je Akcioni plan za prevenciju i pripremu odgovora na prekogranične zdravstvene prijetnje sa ciljem potpunog usklađivanja sa EU pravnim okvirom do kraja 2026. godine. Istovremeno, 31. decembra 2025. godine donijete su izmjene i dopune Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, usklađene sa Regulativom (EU) 2022/2371.

U oblasti prekogranične zdravstvene zaštite obezbijedeno je usklađivanje sa relevantnom EU direktivom kroz donošenje podzakonskih akata koji uređuju priznavanje recepata i razmjenu informacija o ostvarivanju prava na liječenje u inostranstvu.

U oblasti supstanci ljudskog porijekla (SoHO) usvojen je Akcioni plan kojim je predviđeno donošenje zakona za sprovođenje EU regulative 2024/1938 u julu 2026. godine, uz paralelno jačanje institucionalnog okvira kroz usvajanje akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u maju 2026. Dodatno, kroz IPA III projekat (2025–2027) razvija se specijalizovani softverski sistem radi unapređenja digitalizacije, sljedivosti i nadzora u ovoj oblasti. Kada je riječ o supstancama ljudskog porijekla, dodatno su usvojene izmjene i dopune zakona koji uređuju uzimanje i presađivanje ljudskih tkiva, ćelija i organa u svrhu liječenja, čime je dodatno unaprijeđen normativni okvir u ovoj oblasti.

Crna Gora je usvojila dva ključna pregovaračka dokumenta - Pregovaračku poziciju i Izvještaj o ispunjenju obaveza iz ovog poglavlja - čime je potvrđena jasna posvećenost daljem usklađivanju sa pravnom tekovinom EU i ispunjavanju završnih mjerila za zatvaranje poglavlja. Ovi dokumenti predstavljaju važan okvir za završnu fazu pregovora u ovoj oblasti.

TRGOVINA, INDUSTRIJA, CARINE I POREZI

SLOBODA KRETANJA ROBE

Nakon što je dobilo saglasnost od EK, Crna Gora je predložila i usvojila Zakon o lijekovima ("Sl. list CG", br. 14/26), koji predstavlja osnov za ispunjavanje prvog završnog mjerila za privremeno zatvaranje Poglavlja 1 - Slobodno kretanje roba. Pored ovog zakona, Crna Gora je usvojila i niz podzakonskih akata, čime je ispunila obaveze proistekle iz prvog završnog mjerila u ovom poglavlju.

U julu, Crna Gora je dostavila brojne propise koje je zahtijevala EK, uključujući englesku verziju propisa, tabelu usklađenosti i crnogorsku verziju predloženih propisa, ili tekst objavljen u Sl. listu, ako se radi o propisu koji je već dio pravnog sistema Crne Gore. Međutim, kvalitet dostavljenog materijala ocijenjen je kao loš, i u septembru je EK zaključila da se on ne može koristiti kao osnova za ocjenu usklađenosti. U oktobru je dogovoren rok za ponovnu dostavu 55 propisa, zajedno sa tabelama usklađenosti, EK. Taj rok je ispoštovan, a akti koji su prošli kontrolu eksperata, poslani su na analizu EK. Do februara 2026. primljena su mišljenja za 10 propisa, i sve sugestije su prihvaćene ad litteram, uz očekivanje da će EK dati pozitivno mišljenje. Kada svi propisi budu usklađeni sa sugestijama EK, očekuje se da će biti ispunjeno drugo završno mjerilo za privremeno zatvaranje Poglavlja 1.

Crna Gora je dostavila Izvještaj o usklađenosti sa obavezama iz članova 34-36 UFEU. Međutim, EK je predložila da se Izvještaj skрати, sa sažetkom posljednjih 10 godina, prikazom trenutnih aktivnosti, planom za buduće aktivnosti i definisanim rokovnikom za izvještavanje o ovom pitanju. Shodno tome, Crna Gora je u januaru 2026. dostavila prijedlog Akcionog plana u skladu sa sugestijama EK. Očekuje se konačna ocjena EK, koja je uslov za ispunjavanje trećeg završnog mjerila.

Što se tiče četvrtog završnog mjerila, Crna Gora je sprovela sveobuhvatnu analizu nedostajućih kapaciteta u svim relevantnim organima u oblasti slobodnog kretanja roba. Ova analiza je dostavljena EK u julu 2025, a EK je predložila da se dokument skрати, da se budžetira, da sadrži izvještaj o obukama sprovedenim u posljednjih 10 godina i da prikazuje plan budućih obuka za postojeće kapacitete (službenike). Crna Gora smatra da je prihvatila sve sugestije i kreirala dokument u formi informativnog materijala koji bi trebalo da

usvoji Vlada. Ovaj dokument definiše obavezu budžetskih sredstava za nove zaposlene i obuke, kao i druge neophodne uslove za ispunjavanje administrativnih kapaciteta. On će biti usvojen od strane Vlade Crne Gore nakon što EK da pozitivno mišljenje o njemu.

PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA

U odnosu na operativni zaključak sa sastanka Pododbora održanog u julu 2025, u vezi informisanja o implementaciji Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza, Ministarstvo finansija je u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost preduzelo niz mjera s ciljem povećanja svijesti o odredbama Zakona. Tokom decembra 2025, pripremljen je i objavljen online Informator za privredu, koji ima za cilj informisanje privrednih subjekata o ključnim odredbama Zakona, mehanizmima naplate i procedurama kontrole. Informator daje sažete i praktične informacije o subjektima i vrstama komercijalnih transakcija na koje se Zakon primjenjuje, osnovnim rokovima plaćanja između privrednih subjekata, kao i između javnog sektora i privrede; pravima povjerilaca u slučaju kašnjenja u plaćanju, uključujući pravo na zakonsku zateznu kamatu i posebnu fiksnu naknadu; zabrani naročito nepravdnih ugovornih odredbi koje narušavaju ravnotežu prava i obaveza na štetu povjerioca; nadzoru nad sprovođenjem Zakona i propisanim kaznama kao i ključnim porukama i očekivanim efektima primjene Zakona.

Poreska uprava, putem postupka poreskog inspekcijskog nadzora, ima ovlaštenje da provjeri blagovremenost izmirenja obaveza. U skladu sa Zakonom o rokovima za izmirenje novčanih obaveza, moguće je izricanje novčanih kazni u slučajevima nepoštovanja zakonskih rokova. Implementacija IRMS sistema omogućiće uvođenje specijalizovanog portala, koji će zahtijevati od privrednih operatera da registruju svoja potraživanja, uz automatsko pokretanje blokade računa dužnika u slučajevima kašnjenja u plaćanju. Prema postojećim procedurama, poreski obveznici koji ispunjavaju propise već su klasifikovani kao niskorizični, što omogućava bržu i efikasniju obradu zahtjeva i smanjenje administrativnih troškova.

U odnosu na operativni zaključak koji se odnosi na Sekretarijat za konkurentnost, u toku su aktivnosti na pripremi akcionog plana. Akcioni plan će definisati aktivnosti koje su važne za poboljšanje funkcionisanja Savjeta za konkurentnost i Sekretarijata, sa ciljem obezbjeđivanja punog institucionalnog vlasništva Vlade nad Sekretarijatom. Planirano je da se ova aktivnost sprovede u bliskoj saradnji između vladinih institucija. Ključne aktivnosti iz Akcionog plana trebalo bi da budu sprovedene u narednih godinu i po dana, a najkasnije do 2028.

U okviru aktivnosti implementacije Industrijske politike i monitoringa njenog sprovođenja, Vlada je na sjednici od 21. III 2025. usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. Izvještaj obuhvata pregled realizacije 13 operativnih ciljeva i 68 aktivnosti u okviru 4 strateška cilja. Ukupan iznos realizovanih sredstava za 2024. iznosi 191,35 mil. eura, što u odnosu na planirana sredstva od 195,29 mil. eura predstavlja stepen realizacije od 98%. Takođe, Vlada je 5. VI 2025. usvojila Akcioni plan 2025–2026. za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024-2028, koji predstavlja kontinuitet u sprovođenju započetih mjera i implementaciju novih aktivnosti u oblasti razvoja industrije. Akcioni plan 2025-2026. je usklađen sa inicijativama EU Industrijske politike, politikom pametne specijalizacije S3, ciljevima održivog razvoja, strukturnim reformama, čime se omogućava brža tranzicija ka zelenoj i digitalnoj industriji, bolja valorizacija resursa u sektoru prerađivačke industrije, resursna efikasnost, digitalna transformacija poslovanja, inovacije i lakši pristup EU tržištu. Za sprovođenje AP 2025–2026. predložen je finansijski okvir u ukupnom iznosu od 480.749.284,54 eura, odnosno 279.681.698,79 eura za 2025. i 201.067.585,75 eura za 2026. U toku je priprema Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za 2025.

Politika malih i srednjih preduzeća definisana Strategijom mikro, malih i srednjih preduzeća u implementacionom ciklusu 2023-2026. sprovodi se u kontinuitetu. Vlada je 26 VI 2025. usvojila Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Strategije za 2024, čiji je procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti 83.09% kao i Akcioni plan 2025-2026 za implementaciju Strategije mikro, malih i srednjih preduzeća 2023-2026. U toku je priprema Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za 2025. Tokom 2025. pripremljeni su i usvojeni: Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za 2024. Strategije za razvoj ženskog preduzetništva 2021-2024; Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za 2024. Strategije za cjeloživotno

preduzetničko učenje 2021-2024 i Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za 2024. Strategije za cirkularnu tranziciju do 2030. Takođe, na sjednici od 26. VI 2025. usvojena je Strategija razvoj ženskog preduzetništva 2025-2028 sa Akcionim planom za sprovođenje za 2025-2026.

U okviru unapređenja poslovnog ambijenta, na planu suzbijanja neformalne ekonomije, u kontinuitetu se realizuju aktivnosti utvrđene Programom za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori, kojim su definisane mjere za suzbijanje neformalne ekonomije za period od 2024-2026, sa aktivnom ulogom Komisije za praćenje realizacije Programa, obrazovane od strane Vlade CG kao ključni mehanizam za koordinaciju i monitoring implementacije mjera. Godišnji Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za 2024, usvojen na sednici Vlade u julu 2025, ukazuje na napredak u prvoj godini sprovođenja, posebno u pogledu poreskog opterećenja rada, formalnog preduzetništva, kretanja na tržištu rada i ojačanog inspekcijskog nadzora.

U segmentu sprovođenja reforme upravljanja privrednim društvima u većinskom vlasništvu države, od strane Ministarstva finansija pripremljeni su Nacrt Zakona o upravljanju državnim preduzećima i Nacrt politike državnog vlasništva. Zakon je trenutno u fazi usklađivanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo i očekuje se usvajanje tokom februara 2026. Priprema novog zakonodavnog okvira ima za cilj sveobuhvatno regulisanje sistema upravljanja i nadzora nad sektorom državnih preduzeća, kao i specifičnosti vezane za funkcionisanje i poslovanje ovih kompanija, sa krajnjim strateškim ekonomskim ciljem povećanja koristi od državnog vlasništva za državu i njene građane. Imajući u vidu da je Ministarstvo finansija zaduženo da u saradnji sa ostalim resornim ministarstvima, kontinuirano prati rezultate poslovanja sektora državnih preduzeća, uključujući i fiskalne rizike, i o navedenom jednom godišnje informiše Vladu, Vlada je 25. XII 2025. usvojila Agregatnu analizu finansijskog poslovanja sektora državnih preduzeća za 2024. sa Izjavom o fiskalnim rizicima. Registar javnih preduzeća i privrednih društava u većinskom vlasništvu države, prethodno uspostavljen od strane Ministarstva finansija, koji se u kontinuitetu ažurira, i ažurirani dokument objavljen je na sajtu Ministarstva finansija 27. II 2025, kao i Registar privrednih društava na lokalnom nivou.

Crna Gora u kontinuitetu sprovodi Program jedinstvenog tržišta - Single Market Program 2021-2027, kroz učešće u realizaciji 3 stuba Programa, sa najintenzivnijim aktivnosti u okviru stuba II – mala i srednja preduzeća. Single Market Program (SMP) je uspješno promovisan tokom kampanje „28 do 28“, a naročito tokom panela gdje su predstavljene mogućnosti koje se nude crnogorskim preduzetnicima, uz učešće privrednika koji su prenijeli svoje iskustvo u saradnji sa EEN, ali i dobijanja finansijske podrške kroz razne programe EU, među kojima je i SMP.

U pogledu kontinuirane koordinacije Industrijske politike sa krovnim i sektorskim strategijama, sa fokusom na Strategiju pametne specijalizacije, Završni izvještaj Strategije pametne specijalizacije 2019-2024 Vlada je usvojila na sjednici 26. VI 2025, a u cilju daljeg kontinuiteta i održivosti mjera podrške S3 na sjednici od 31. VII 2025. je usvojen i Plan implementacije Strategije pametne specijalizacije za 2025. i obezbijedena i održivost funkcionisanja Okvira za implementaciju inovacija i S3. Usvajanje Strategije pametne specijalizacije 2026-2031 očekuje se u II kvartalu 2026.

U oblasti politike turizma, Vlada je 25. IV 2025. donijela Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2025, koji su realizovali Ministarstvo turizma i Nacionalna turistička organizacija Crne Gore. Programom je realizovano 7 mjera podrške, u cilju podrške diverzifikaciji turističkog proizvoda i usluga, unapređenju promocije kroz digitalizaciju i organizaciju studijskih posjeta turoperatora i turističkih agencija, te razvoju MICE turizma i podršku za unapređenje organizovanih avionskih dolazaka putem zajedničke marketing kampanje sa turoperatorima. Ministarstvo turizma je podržalo ukupno 112 projekata i po tom osnovu isplatilo 458.086,14 eura, a Nacionalna turistička organizacija 28 projekata, od kojih je tokom 2025. realizovano 25 i po tom osnovu isplaćeno 398.245,6 eura. Vlada je 31. VII 2025. usvojila Informaciju o analizi digitalnih tokova i alata u turizmu Crne Gore, na osnovu Analize digitalnih tokova i alata u turizmu Crne Gor, koju je sačinio UNOPS, a koja se između ostalog odnosi na uspostavljanje Turističkog informativnog sistema kao centralne digitalne platforme za objedinjavanje podataka o turističkom prometu, smještajnim kapacitetima, boravišnim taksama i drugim relevantnim pokazateljima.

Statistika turizma: Prema podacima Uprave za statistiku – MONSTAT u svim vidovima smještaja u Crnoj Gori, tokom 2025, registrovano je 2.728.564 turista (4,67% više u odnosu na 2024.) koji su ostvarili 15.367.166 noćenja (1,46% manje u odnosu na 2024). Upoređujući sa 2019, bilježi se povećanje od 3,25%, kada su u pitanju dolasci turista, kao i povećanje od 6,36%, kada je riječ o realizovanim noćenjima.

TRGOVINA

Crna Gora je nastavila normativno usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije i jačanje institucionalnog okvira u oblasti trgovine, potvrđujući jasan i kontinuiran napredak u okviru pregovaračkog Poglavlja 30 – Vanjski odnosi.

U zakonodavnom segmentu usvojeni su ključni propisi kojima se dodatno unapređuje usklađenost sa EU acquis-om, uključujući izmjene u oblasti preferencijalnih pravila porijekla u okviru PEM Konvencije, kontrolu robe dvostruke namjene, kao i trgovinu robom koja može biti korišćena za izvršenje smrtno kazne ili mučenje. Crna Gora je nastavila da se usklađuje s pravnom tekovinom EU u oblasti neproliferacije biološkog i hemijskog oružja, i u tom kontekstu je važno spomenuti da se Crna Gora jednostrano pridružila Australijskoj grupi 18. septembra 2025.

U oblasti carinske politike nastavljen je proces usklađivanja, uključujući donošenje Carinske tarife za 2026. godinu u skladu sa Kombinovanim nomenklaturom EU. Paralelno s normativnim unapređenjima, ojačani su administrativni i operativni kapaciteti (u oblasti upravljanja rizikom, kroz aktivnosti u okviru CEFTA-e, SEED+ sistema i inicijative „Zeleni koridori“, ali i u dijelu ovlašćenog privrednog subjekta - AEO). Ove aktivnosti doprinose daljem olakšavanju trgovine, jačanju sigurnosti lanca snabdijevanja i unapređenju regionalne povezanosti.

U skladu sa obavezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, realizovani su svi operativni zaključci sa sastanka Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze iz 2025, kroz dostavljanje statističkih podataka o trgovini i stranim direktnim investicijama, kao i informacija u vezi sa mehanizmom za provjeru stranih direktnih investicija (FDI screening).

U oblasti sporazuma o slobodnoj trgovini, u dijelu pristupa tržištu roba, Crna Gora od 1. januara 2026. primjenjuje revidirana PEM pravila u odnosima sa EU, CEFTA-om, EFTA državama i Republikom Turskom, čime je obezbijeđena puna primjena modernizovanih pravila porijekla i dijagonalna kumulacija. Potpisivanjem protokola o izmjenama sporazuma sa Ukrajinom i Turskom u kontekstu PEM Konvencije, Crna Gora je dodatno ojačala koherentnost svoje mreže sporazuma o slobodnoj trgovini.

Na multilateralnom planu, Crna Gora je nastavila aktivno i konstruktivno učešće u radu Svjetske trgovinske organizacije (STO), uz blisku koordinaciju stavova sa Evropskom unijom, posebno u okviru STO inicijativa, kao i priprema za 14. ministarsku konferenciju. Takav pristup potvrđuje dosljedno usklađivanje spoljnostopolitičkih i trgovinskih pozicija sa EU i jača kredibilitet Crne Gore kao pouzdanog partnera Unije u multilateralnom trgovinskom sistemu.

Preuzimanjem predsjedavanja Berlinskim procesom pod motom „Region in Motion. Owning the Change“, Crna Gora je dodatno potvrdila svoju stratešku opredijeljenost ka regionalnoj saradnji, ekonomskom rastu, konkurentnosti, bezbjednosti i zelenoj tranziciji, u potpunoj usklađenosti sa evropskom perspektivom Zapadnog Balkana.

Ukupno posmatrano, izvještajni period karakteriše intenzivna zakonodavna aktivnost i produbljivanje regionalne i multilateralne saradnje. Ostvareni rezultati ukazuju na jasan pozitivan trend, čime se dodatno učvršćuje pozicija Crne Gore u okviru Poglavlja 30, ali i ukupnog procesa pristupanja Evropskoj uniji.

POREZI

U okviru normativnih aktivnosti u izvještajnom periodu su donijeti sljedeći poreski propisi:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama („Službeni list CG“, broj 160/25), kojim je stvoren pravni osnov za razvoj i implementaciju EMCS sistema i dodatnog usklađivanja sa odredbama Direktive Savjeta (EU) 2020/262 u dijelu koji se odnosi na proizvodnju, preradu, držanje i skladištenje akciznih proizvoda, kao i kretanje akciznih

proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize. Tenderski postupak za IPA projekat je pokrenut sa rokom dostavljanja ponuda do 28.marta 2026. Ovim zakonom je revidiran postojeći akcizni kalendar oporezivanja cigareta i uvedeno postepeno, polugodišnje povećanje specifične akcize na cigarete za period od 1. januara 2026. do 31. decembra 2028, kao i uvođenje novih kategorija akciznih proizvoda – nikotinskih vrećica i biljnih proizvoda za pušenje. Ovim zakonom je izvršeno i revidiranje postojećeg akciznog kalendara za oporezivanje cigareta i uvedeno postepeno, polugodišnje povećanje specifične akcize na cigarete za period od 1. januara 2026. do 31. decembra 2028. kao i uvođenje novih kategorija akciznih proizvoda – nikotinskih vrećica i biljnih proizvoda za pušenje.

2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list CG“, broj 12/26), kojim se vrši dodatno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa odredbama Direktive Vijeća 2006/112/EZ u pogledu definisanja poreskog tretmana prometa građevinskog zemljišta. Naime, promet građevinskog zemljišta koji je funkcionalno i pravno povezan sa izgradnjom objekta smatra se jedinstvenom transakcijom, odnosno prometom koji prati sudbinu objekta, što do sada nije bio slučaj. Takođe, predviđeno je uvođenje PDV broja karakterističnog za EU sistem, kao preduslov za efikasnu razmjenu podataka u prekograničnom prometu.

3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Službeni list CG“, broj 127/25), kojim su u cilju suzbijanja neformalne ekonomije proširena ovlaštenja poreskog organa u dijelu preduzimanja mjera u cilju smanjenja broja poreskih obveznika koji izbjegavaju da izmire dospjela poreska potraživanja kroz pokretanje postupka stečaja ili likvidacije postojećeg preduzeća i osnivanje novog preduzeća. Istovremeno, propisane su rigoroznije kaznene mjere za nepoštovanje odredaba ovog zakona.

4. Zakon o reprogramu poreskog potraživanja jedinice lokalne samouprave, fonda, javne ustanove i privrednog društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave („Službeni list CG“, broj 160/25), kojim je data mogućnost navedenim poreskim obveznicima koji obavljaju poslove od javnog interesa da dospjeli poreski dug reprogramiraju u više mjesečnih rata, u zavisnosti od njegovog iznosa.

5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji („Službeni list CG“, broj 160/25), kojim je propisan pravni osnov za izvještavanje o korisnicima digitalnih platformi (Direktiva EU/2021/514) i korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom (Direktiva EU/2023/2226), i uvedena su pravila o uzajamnoj pomoći u naplati potraživanja sa drugim zemljama (Direktiva EU/2010/24), radi razmjene informacija sa državama članicama EU i drugim državama.

6. Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Knjaževine Andore o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu i sprečavanju poreske evazije i izbjegavanja („Sl. list CG - Međunarodni ugovori“, br. 1/25) koji je Skupština donijela 12. II 2025.

7. Zakon o potvrđivanju Multilateralne konvencija za primjenu mjera koje se u cilju sprečavanja erozije poreske osnovice i premještanja dobiti odnose na poreske ugovore („Sl. list CG - Međunarodni ugovori“, br. 16/25) koji je donijet u cilju sprečavanja zloupotrebe poreskog ugovora u cilju eliminisanja dvostrukog oporezivanja bez stvaranja mogućnosti da dođe do neoporezivanja ili nelegalnog smanjenja poreza, uključujući treaty-shopping aranžmane, kao i unapređenja postupka zajedničkog dogovaranja poreskih vlasti država ugovornica.

8. Predlog Zakona o potvrđivanje Ugovora između Crne Gore i Knjaževine Lihtenštajn o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu i sprečavanju poreske evazije i izbjegavanja, nalazi se u skupštinskoj proceduri.

9. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG“, br. 160/25), kojim je propisan poreski status prihoda od dopunske preduzetničke djelatnosti, unaprijeđeno zakonsko rješenje u dijelu oporezivanja dobitaka od igara na sreću, te propisana informativna prijava za poreske obveznike koji obavljaju osnovnu samostalnu ili dopunsku preduzetničku djelatnost. Poreski obveznik koji ostvari prihode od dopunske preduzetničke djelatnosti je u obavezi da do kraja aprila tekuće za prethodnu godinu podnese godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica i plati porez po stopi od 15%. Priređivač igara na sreću je u obavezi da obračuna i obustavi porez za lica koja osvare dobitak od igara na sreću (igre kladenja, lutrijske igre, džekpot) po progresivnim stopama poreza, i to: 0% na dobitak do 50,00eura, 10% na dobitak od 50,01eura do

1.500,00eura i 15% na dobitak veći od 1.500,00eura. Poreski obveznik koji u toku godine otpočne djelatnost, akontaciju poreza na prihod od osnovne samostalne i dopunske preduzetničke djelatnosti određivaće u informativnoj prijavi na osnovu procjene ostvarenja prihoda za tu godinu. Informativna prijava će se podnositi nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana registracije, na obrascu čiji oblik i sadržina će propisati Ministarstvo finansija.

10. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 160/25), kojim je propisan status doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za fizička lica koja obavljaju dopunsku preduzetničku djelatnost. Propisano je da se doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje plaća po stopi od 10% na teret osiguranika, te da doprinos obračunava i uplaćuje osiguranik na način kako se obračunava i uplaćuje porez u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica. Ovim zakonom je uređeno da dio zimmice na koju se ne plaćaju doprinosi iznosi 70% prosječne bruto zarade u prethodnoj godini, prema podacima organa nadležnog za poslove statistike.

11. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o poreskim savjetnicima („Sl. list CG“, br. 89/25), kojim je propisana obaveza poreskog savjetnika da na zahtjev nadležnog poreskog organa dostavi sve informacije za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organom države članice Evropske unije ili druge države, odnosno teritorije države. Pored navedenog, propisane su kaznene odredbe za poreske savjetnike koji postupaju suprotno dužnostima iz Zakona o poreskim savjetnicima.

12. Zakon o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica („Sl. list CG“, br. 127/25), kojim je propisana poreska obaveza po osnovu kupovine ili drugog načina sticanja upotrebljivanog motornog vozila, plovnog objekta, vazduhoplova i letilice. Stopa poreza po ovom osnovu iznosi 5%, a za poreske obveznike koji plate poresku obavezu u roku od 180 dana od dana početka primjene ovog zakona stopa poreza iznosi 2,5%. Uvedena je obaveza svim nadležnim organima i društvima da nadležnom poreskom organu dostavljaju sve akte koji dokazuju promet, odnosno promjenu vlasnika motornog vozila.

13. Pravilnik o izmjeni Pravilnika obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica („Sl. list CG“, broj 20/25) kojim se propisuje oblik i sadržina prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica.

14. Pravilnik o bližem načinu korišćenja prava na poresko oslobođenje pravnom licu koje reinvestira sredstva iz ostvarene dobiti u poljoprivredne projekte, odnosno koje ulaže sredstva u druge subjekte poljoprivredne djelatnosti, obliku i sadržini zahtjeva za ostvarivanje prava na poresko oslobođenje i obrascu izjave o primljenoj državnoj pomoći („Sl. list CG“, broj 31/25) kojim se propisuje način korišćenja prava na poresko oslobođenje pravnom licu koje reinvestira sredstva iz ostvarene dobiti u poljoprivredne projekte, odnosno koje ulaže sredstva u druge subjekte poljoprivredne djelatnosti, oblik i sadržina zahtjeva za ostvarivanje prava na poresko oslobođenje i obrazac izjave o primljenoj državnoj pomoći.

15. Uputstvo o bližem načinu izvještavanja o podacima koje pravno lice koje je član međunarodne grupe povezanih pravnih lica u vezi poslovanja dostavlja organu uprave nadležnom za poslove poreza („Sl. list CG“, broj 43/25) kojim se propisuje bliži način izvještavanja o podacima koje pravno lice koje je član međunarodne grupe povezanih pravnih lica dostavlja u vezi njihovog poslovanja organu uprave nadležnom za poslove poreza.

16. Pravilnik o konsolidovanoj poreskoj prijavi („Sl. list CG“, broj 108/25), kojim se propisuje sadržaj konsolidovane poreske prijave koju podnosi matično preduzeće za grupu povezanih preduzeća.

17. Pravilnik o iznosu kamatne stope koja se obračunava na finansijske instrumente između povezanih lica za 2026. godinu („Sl. list CG“, broj 145/25) kojim se propisuje kamatna stopa koja se, u skladu sa principom „van dohvata ruke“, obračunava na pozajmice, zajmove, odnosno kredite i druge finansijske instrumente između povezanih lica za 2025. godinu.

18. Pravilnik o bližem načinu izvještavanja i obrascu na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja ("Službeni list CG", broj 143/25), kojim je propisan način izvještavanja od strane izvještajnih finansijskih institucija i postupak dubinske analize o finansijskim računima prema Standardu zajedničkog izvještavanja, u cilju razmjene informacija o finansijskim računima.

19. Pravilnik o bližem načinu izvještavanja i obrascu na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja ("Službeni list CG", broj 143/25), kojim je propisan način izvještavanja od strane izvještajnih finansijskih institucija i postupak dubinske analize o finansijskim računima prema Standardu zajedničkog izvještavanja, u cilju razmjene informacija o finansijskim računima.

20. Uputstvo o bližem načinu izvještavanja i obrascu na osnovu Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih država na unapređenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA ("Službeni list CG", broj 143/25). Danom stupanja na snagu prestalo je da važi Uputstvo o bližem načinu izvještavanja o podacima koje finansijska institucija u vezi stanja računa, izvršenih transakcija i ostvarenih Prihoda rezidenata druge države dostavlja organu uprave nadležnom za poslove poreza ("Službeni list CG", broj 110/22).

21. Pravilnik o bližem načinu određivanja poreskog identifikacionog broja ("Službeni list CG", broj 4/26) kojim je detaljnije uređen način određivanja poreskog identifikacionog broja kojeg dodjeljuje poreski organ.

22. Potpisan je Dodatak Multilateralnom sporazumu nadležnih organa o automatskoj razmjeni informacija o finansijskim računima, 02.12.2025. u Nju Delhi-Indija, kojim se dodaju određene vrste informacija koje će se razmjenjivati na osnovu ovog sporazuma, a koje će biti sadržane u zahtjevima za izvještavanje na osnovu inoviranog Standarda zajedničkog izvještavanja.

23. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Službeni list CG", br. 28/25) kojim je izvršeno usklađivanje sa Zakonom o porezu na dodatu vrijednost usljed uvođenja druge snižene stope PDV-a od 15%.

24. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga ("Službeni list CG", br. 3/26) kojim se izvršilo pojednostavljenje procedure i otklonile uočene nejasnoće u primjeni propisa obzirom da je Ministarstvo vanjskih poslova izdavalo potvrde o registraciji međunarodnih ugovora kojima je predviđeno oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost i za pojedinačne ugovore zaključene na osnovu ovog ugovora, iako za takve ugovore izdavanje posebne potvrde nije bilo neophodno.

25. Pravilnikom o izmjeni Pravilnika o obliku i sadržini prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost ("Službeni list CG", br. 163/25) izvršeno je upodobljavnje sadržine obrasca PR PDV - 1 preko kojeg se vrši registracija obveznika poreza na dodatu vrijednost sa sistemom za elektronsko podnošenje prijave Poreske uprave Crne Gore.

26. Pravilnikom o izmjeni Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list CG", br. 8/26) predviđen je način dodjele PDV broja tako što će se poreskom identifikacionom broju (PIB) dodati predznak "ME".

27. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Sl. list CG", br. 162/25), kojim je, između ostalog, propisano da se JPR prijava podnosi elektronskim putem upotrebom elektronskih servisa poreskog organa.

28. Pravilnik o usklađivanju iznosa najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2025. godinu ("Sl. list CG", br. 134/25), kojim je propisan iznos najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2025.

29. Pravilnik o dopuni Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list CG“, br. 145/25), kojim je uređena oblast izdavanja računa u postupku zastupanja klijenta pred sudskim i drugim državnim organima.

30. Pravilnik o načinu utvrđivanja poreske osnovice poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica u slučaju kada vrijednost iskazana u ispravama o sticanju nije realno iskazana („Sl. list CG“, br. 134/25), kojim su propisane metode za utvrđivanje vrijednosti motornog vozila, plovnog objekta, vazduhoplova i letilica.

31. Pravilnik o obliku i sadržini zahtjeva za utvrđivanje poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica („Sl. list CG“, br. 134/25), kojim je propisan oblik i sadržina zahtjeva za utvrđivanje poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica.

32. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG“, br. 103/25), kojim je propisan poseban obrazac za podnošenje prijave za prihode od obavljanja djelatnosti preko interneta, od video igara (gaming) i povremene samostalne djelatnosti.

33. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o programu i načinu polaganja ispita za poreskog savjetnika („Sl. list CG“, br. 14/25), kojim je dopunjena literatura za polaganje ispita za poreskog savjetnika.

PORESKA UPRAVA:

GLOBALNI FORUM

Crna Gora preduzima sve neophodne korake za potpuno usklađivanje s međunarodnim standardima poreske transparentnosti, uključujući implementaciju obaveza u pogledu razmjene informacija.

Centralna kancelarija za vezu (CLO) je osnovana 2019, i biće u potpunosti operativna do dana pristupanja EU. Definisana su potrebna radna mjesta u organizacionoj šemi Poreske uprave, definisane poslovne funkcije i strukture zaposlenih u Centralnoj kancelariji za vezu (CLO). Izradjena je i odobrena od strane Globalnog foruma Interna procedura za razmjenu informacija na zahtjev (EOIR) kao i za spotnatnu razmjenu informacija za zaposlene u Poreskoj upravi, koja se odnosi na pravila uzajamne pomoći i administrativne saradnje definisana pravnom tekovinom EU.

Kada je u pitanju Direktiva Savjeta (2011/16/EU), Poreska uprava Crne Gore vrši razmjenu informacija na zahtjev-EOIR i spontanu razmjenu informacija. Crna Gora se obavezala da će do kraja III Q 2027 biti u mogućnosti obavljati automatsku razmjenu informacija sa zemljama EU, kao i razmjenu informacija na osnovu FATCA sporazuma. U toku je implementacija softverskog rešenja Implementacija obuhvata module FATCA, DAC2, ETR-DAC3 i CbCR-DAC4.. Poreska uprava Crne Gore je u cilju stvaranja preduslova za primjenu direktive DAC4-CbCR izveštavanje, usvojila dva dokumenta koja su odobrene od strane Globalnog foruma: Smjernice o odgovarajućoj upotrebi podataka sadržanih u izvještajima po zemljama; Procedura za razmjenu informacija-Priučnik za izveštavanje po zemljama.

Globalni forum o transparentnosti i razmjeni informacija u poreske svrhe je, nakon izvršene evaluacije Crne Gore u dijelu primjene EOIR standarda, 21. novembra 2024, usvojio Izvještaj o primjeni standarda razmjene informacija na zahtjev (EOIR) od strane Crne Gore, u kojem je Crna Gora dobila ocjenu djelimično usklađen i identifikovao određene nedostatke koje je bilo neophodno adresirati na nadležne institucije u našoj državi u cilju njihovog otklanjanja.

U skladu sa preporukama Globalnog foruma u 2025. godini, izvršeno je usklađivanje sljedećih propisa sa standardima EU, u skladu sa rokovima iz Akcionog plana:

- 1.Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, ("Sl.list CG", broj 15/25);
- 2.Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskim savjetnicima ("Sl.list CG", br.89/25);
- 3.Zakon o računovodstvu("Sl.list CG", br.84/25);
- 4.Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma("Sl.list CG", broj 24/25);
- 5.Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka ("Sl.list CG", br.89/25);
- 6.Novi Zakon o privrednim društvima("Sl.list CG", br.90/25);

U toku je realizacija sljedećih propisa:

- 1.Zakon o advokaturi;

Takođe, intenzivirane su aktivnosti na donošenju internih procedura Poreske uprave. S tim u vezi, u nastavku je pregled realizacije preporuka:

- Pravilnik o bližem načinu izvještavanja i obrascu na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja (realizovano);
- Priručnik za razmjenu informacija na zahtjev-EOIR (realizovano);
- Obuka službenika iz Kancelarije za vezu - CLO-(realizovano);
- Implementacija sveobuhvatne politike koja osigurava zaštitu povjerljivosti podataka (realizovano);
- Jačanje upravljanja ljudskim resursima – usvojena je Strategija upravljanja ljudskim resursima 2025-2028 (realizovano);
- Označavanje povjerljivih informacija u skladu sa Standardom (realizacija u toku);
- Uspostavljanje postupka obavješćavanja drugih nadležnih organa/dostavljanje statusa zahtjeva (realizovano).

RARP-IRMS

Od januara 2026. u produkcionom radu je Integrisani sistem za upravljanje prihodima (IRMS), kojim su objedinjeni i zamijenjeni svi ranije korišćeni informacioni sistemi Poreske uprave (izuzev sistema elektronske fiskalizacije). IRMS predstavlja centralni informacioni sistem koji obuhvata registraciju poreskih obveznika, elektronske servise za obveznike (registracija firmi, registracija zaposlenih, podnošenje prijava itd), obračun i naplatu poreza, upravljanje poreskim dugom, poresku kontrolu, prinudnu naplatu, kao i izvještajne i analitičke funkcionalnosti. Takođe, sistem je povezan sa drugim državnim organima u cilju razmjene podataka.

Pored IRMS-a, sistem elektronske fiskalizacije uveden je 2021. Istovremeno sa njegovim uvođenjem nabavljena je nova hardverska infrastruktura, koja predstavlja osnovu za rad ključnih informacionih sistema Poreske uprave. Na ovoj infrastrukturi su smješteni i resursi IRMS-a, čime je obezbijeđeno stabilno i pouzdano funkcionisanje informacionih sistema.

U cilju daljeg planiranja razvoja informacionih sistema, izrađen je prvi nacrt IT strategije Poreske uprave, kojim se definišu pravci daljeg unapređenja informacionog sistema i digitalizacije procesa. Usvajanje IT strategije planirano je do kraja prvog kvartala 2026. Strategija će obuhvatiti i plan realizacije projekata koji se odnose na povezivanje sa evropskim informacionim sistemima, uključujući VIES i BRIS, kao i razvoj sistema elektronske fakture i drugih digitalnih rješenja.

TADAT

Nastavljena je pomoć kroz projekat tehničke pomoći sredstvima Višekorisičke IPA-e koju pružaju eksperti MMF-a, na osnovu TADAT procjene odrađene na kraju 2015.

Shodno preporukama MMF u Sektoru za operativu u oblasti inspekcijiskog nadzora u Odsjeku za inspekcijiski nadzor, grupa za analizu rizika odabir predmeta za kontrolu i izvještavanje sačinjava Generalni i Operativni plan kontrola, zasnovan na analizi rizika.

U 2025. godini na osnovu analize rizika 41% primljenih zahtjeva za povraćaj PDV je proslijeđeno područnim jedinicama i ekspoziturama da izvrše povraćaj PDV bez predhodno izvršenog inspekcijiskog nadzora. Kod poreskih obveznika kod kojih je pokrenut stačajni postupak vrši se analiza i veoma mali procenat se daje za vršenje inspekcijiskog nadzora. Nastavljen je rad Odbora za upravljanje rizicima na nivou Poreske uprave.

- Formiran je Odsjek za prodaju imovine pri Sektoru za operativu u oblasti naplate koji u budućem periodu treba da da puni doprinos u naplati prihoda iz prodaje imovine poreskog obveznika;- Sacinjen je predlog Pravilnika o načinu prodaje imovine poreskog obveznika u postupku prinudne naplate, Predlog Pravilnik obuhvata postupak prodaje nepokretne imovine i pokretnih stvari. Data su i dva predloga za izmjenu Zakona o poreskoj administraciji, u dijelu koji se odnosi na prodaju imovine, koji za cilj imaju unapređenje efikasnosti i ekonomičnosti poreskog postupka, kao i usklađivanje sa dobrom praksom zemalja regiona.

-u kontinuitetu se takođe radilo na smanjenju duga po službenoj dužnosti po osnovu apsolutne zastare dugovanja shodno članu 103 Zakona o poreskoj administraciji.

Od starne konsultanta MMfa sacinjeni su izvještaji o tehničkoj pomoći sa datim preporukama "MONTENEGRO Strengthening Focus for Future Revenue Mobilization- DECEMBER 2025 I Upravljanje rizikom u pogledu poštovanja poreskih obaveza – Izrada Plana za unaprijeđenje poštovanja poreskih obaveza za 2025. godinu i Plana za unaprijeđenje kapaciteta za upravljanje poštovanjem poreskih obaveza za period 2025-2027"

Odradjena samoprocjena stanja realizovanih preporuka konsultanata MMF-a, u dijelu ljudskih resursa, upravljanja rizicima, upravljanje promjenama (rizicima na nivou Poreske uprave I u poreskoj kontroli)

-Samoprocjena napretka iz oktobra 2025. na preporuci FAD-a

-Samoprocjena napretka logičkog okvira EU/SECO-a za oktobar 2025.

Sacinjen document: Montenegro Tax Administration: Progress -IMPLEMENTATION STATUS OF FAD RECOMMENDATIONS – AUDIT – CRM – DEBT MANAGEMENT.

Učešće na visednevnoj radionici "zajednica prakse". (učesće svih poreskih uprava regiona u dijelu analize rizika, upravljanje podacima I razmjena sa trećim stranama i upravljanje poreskim dugom).

BEST projekat

U okviru navedenog projekta uz podršku dva konsultanta Svjetske banke, tokom 2024. realizovana je Analiza ljudskih resursa i kompetencija u Poreskoj upravi. Navedena analiza se sprovodi u skladu sa EU okvirom kompetencija, koji se primjenjuje u poreskim upravama zemalja Evropske unije. Konsultanti su na osnovu dokumentacije dostavljene

od strane Sektora za planiranje i upravljanje ljudskim resursima sačinili analizu postojećeg stana u ovoj oblasti U junu 2025, realizovana je radionica - fokus grupa, u kojoj su učestvovali direktor, pomoćnici direktora i načelnici tri područne jedinice, na kojoj su predstavljeni rezultati Analize ljudskih resursa i kompetencija u Poreskoj upravi.

STRATEŠKA DOKUMENTA

Usvojena Strategija Poreske uprave 2024-2028, - strateški dokument. Plan rada Poreske uprave za 2024. godinu. Izvještaj o radu Poreske uprave za 2024. godinu. Postavljeni su Indikatori za mjerenje uspješnosti organizacionih jedinica za 2024.god.Plan unapređenja poštovanja propisa za 2024.god. Registar rizika za 2025. godinu, je usvojen. Usvojena je Strategija unapređenja poštovanja poreskih obaveza za period od 2025-2028. i Program za unapređenje poštovanja poreskih obaveza za 2025.

CARINSKA UPRAVA:

EMCS

Nakon što je Evropska komisija odobrila projekat Carinske uprave u okviru IPA 2024, pod nazivom „Podrška Carinskoj upravi u razvoju sistema za praćenje kretanja akciznih proizvoda (EMCS)“, Carinska uprava je pripremila projektni zadatak za unapređenje nacionalne akcizne aplikacije u skladu sa zahtjevima sistema EU za praćenje kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize (EU EMCS). Time će se uspostaviti neophodan nivo IT infrastrukture kao dio završnog mjerila u okviru Pregovaračkog poglavlja 16 – Oporezivanje, za uvođenje EU EMCS sistema.

KANCELARIJA ZA AKCIZE:

U vezi sa implementacijom Uredbe EU 2012/389 i uspostavljanjem Kancelarije za akcize, koja će biti nadležna za pravno usklađivanje akciznog zakonodavstva i saradnju sa nadležnim organima država članica EU i Evropskom komisijom, kao i za razmjenu informacija neophodnih za pravilnu primjenu Zakona o akcizama, Ministarstvo finansija i Carinska uprava su planirali da Kancelarija bude organizaciono smještena u okviru Carinske uprave, i to u Sektoru nadležnom za akcizno zakonodavstvo. U cilju upoznavanja sa pravilima funkcionisanja kancelarije, putem TAIX podrške upućen je zahtjev za organizovanje ekspertske misije/studijske posjete.

CARINSKA UNIJA

Zakonodavstvo u Poglavlju 29 je visoko usklađeno sa EU acquis I Crne Gore će nastaviti sa aktivnostima do pune usklađenosti u narednom periodu.

- Donijeti su Zakoni o potvrđivanju Konvencije o zajedničkom tranzitu I Konvencije o pojednostavljenju formalnosti u trgovini robom I primjenjuje NCTS, usvojene su izmjene Carinskog zakona, Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti, Uredba o carinskoj tarifi za 2026., Uredba o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja carinskih deklaracija, vrsti, obliku, strukturi i šiframa podataka u vezi sa deklaracijama, zahtevima ili odlukama koje se koriste za sprovođenje carinskih formalnosti, Zakon o slobodnim zonama kao i Zakon o nadzoru i kontroli proizvodnje i prometa određenih supstanci koje se mogu koristiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci

Realizovane su značajne aktivnosti:

U cilju suzbijanja šverca i zaštite državnog budžeta Uprava carina je sprovela proces uništenja oduzetih duvanskih proizvoda iz Slobodne zone „Luka Bar“ i skladišta „Zetatrans“ u Podgorici. Proces uništenja sproveden je u periodu od 23. juna do 16. septembra 2025, kao i u nastavku od 09. do 12. decembra 2025. Uništeno je ukupno: 138.150 paketa, 935 šteka, 31.700 paklica cigareta; 52.862 kg rezanog duvana; 1134 paketa duvana za nargile i 6 paketa elektronskih cigareta. Uništenjem je, bez bezbjednosnih rizika, uz primjenu ekološki prihvatljivih metoda, spriječeno vraćanje duvanskih proizvoda u ilegalne tokove. Na ovaj način jača se vladavina prava, štiti javno zdravlje i dodatno unapređuje međunarodna reputacija Crne Gore u borbi protiv krijumčarenja duvana.

Takođe, Carinski službenici/ce izvršili su 81.927 kontrola, koje uključuju kontrole na graničnim i robnim ispostavama, carinska skladišta, naknadne, revizione i ostale kontrole.

Tokom ovih kontrola otkriveno je 596 prekršaja i izdato 540 prekršajnih naloga. Iznos naplaćenih novčanih kazni po prekršajnim nalogima je 237.979,13 eura.

Vrijednost robe koja je oduzeta u toku 2025. iznosi 4.048.091,51 eura.

U periodu januar – decembar 2025. ukupno ostvarena naplata carinskih prihoda iznosila je 1.415.021.143,18 eura, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 121,74 miliona eura eura, odnosno 9,41%.

Izvršena je modernizacija i unapređenje poslovnih procesa u cilju dostizanja bespapirnog poslovanja u skladu sa zahtjevima EU

-- da je Crna Gora od 1 novembra 2025. primjenjuje NCTS novi kompjuterizovani tranzitni sistem na međunarodnom nivou

-Implementiran je Sistem carinskih Odluka u skladu sa Eu specifikacijam koji omogućava podnošenje zahtjeva i donošenje rješenja u carinsko-upravnom postupku elektronskim putem. a,

- implementirani je elektronski sistem obrade podataka prije prispjeća robe za pošiljke u pomorskom i poštanskom saobraćaju, koji omogućava da carinski organ unaprijed raspolaže podacima o pošiljkama, što olakšava planiranje kontrole i selekciju pošiljki po riziku.

-u Slobodnoj zoni Luke Bar uveden je sistem elektronskog praćenja tereta i razmjene podataka (SEED+), koji omogućava unaprijeđenu analizu rizika i efikasniju kontrolu robe, čime je dodatno ojačan kapacitet carinske službe u oblasti digitalizacije i nadzora trgovinskih tokova u pomorskom saobraćaju.

U fokusu su aktivnosti na dodatnom jačanju administrativnih kapaciteta za sprovođenje zakonodavstva kao i na implementaciji svih neophodnih IT sistema u skladu sa preporukama Monitoring Misije EK iz decembra 2025.

Crna Gora, u skladu sa zahtjevima za privremeno zatvaranje Poglavlja 29 u junu 2026. shodno zahtjevu EK priprema Akcione planove kojim su obuhvaćene aktivnosti na daljem jačanju administrativnih kapaciteta kroz zapošljavanje, obuke i unapređenje kontrolnih kapaciteta nabavkom skenera i daljem razvoju IT sistema u narednom periodu do pristupanja Crne Gore EU.

SAOBRAĆAJ, ŽIVOTNA SREDINA, ENERGETIKA I REGIONALNI RAZVOJ

Saobraćajna politika

U oblasti drumskog saobraćaja i putne infrastrukture, Skupština je 31. decembra 2025. donijela Zakon o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju („Sl. list CG", broj 2/2026), kojim se uređuju radno vrijeme vozača, tahografi i odgovornosti prevoznika, uz prenošenje više EU regulativa i direktiva, u skladu s kojim su donijeta i dva podzakonska akta koja se odnose na postupanje kontrolnih organa pri plombiranju tahografa i tehničke zahtjeve za proizvodnju, instalaciju i kontrolu tahografa.

Takđe, u decembru su utvrđeni Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drumskom saobraćaju i Predlog zakona o izmjenama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju, koji se nalaze u skupštinskoj proceduri.

Vlada je 15. II 2026. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putevima, u cilju usklađivanja s pravnom tekovinom u oblasti inteligentnih transportnih sistema, naplate putarine i bezbjednosti tunela (zakon je trenutno u skupštinskoj proceduri). U oblasti bezbjednosti saobraćaja, izrađen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, čije se usvajanje očekuje do kraja II kvartala. Takođe, U decembru 2025, formirano je Koordinaciono tijelo za sprovođenje Strategije unapređenja bezbjednosti saobraćaja na putevima 2024–2030.

U okviru IPA projekta priprema se projektna i tenderska dokumentacija za sanaciju 10 novih crnih tačaka na državnoj putnoj mreži, a u toku su aktivnosti na realizaciji ključnih infrastrukturnih projekata: dionica Mateševo–Andrijevića autoputa Bar–Boljare, obilaznica oko Podgorice (Smokovac–Tološi) i obilaznica oko Bara, pokrenuta je obilaznica oko Budve i projekat uvođenja ITS sistema na putnoj mreži.

U oblasti željezničkog saobraćaja i željezničke infrastrukture, donijeta su tri nova zakona: Zakon o željeznici („Sl. list CG“, broj 89/2025), Zakon o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice („Sl. list CG“, broj 160/2025), i Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju („Sl. list CG“, broj 2/2026). Ovim zakonima unaprijeđeni su nezavisnost regulatornog tijela, transparentnost finansiranja infrastrukture, konkurencija i integracija u evropsko tržište željezničkog transporta, standardi bezbjednosti i interoperabilnosti, te unaprijeđena prava putnika. Krajem decembra formirana je Agencija za željeznicu, kao nezavisni regulator i bezbjednosni organ u sektoru, te obaveza iz II završnog mjerila. U traženom periodu, usvojeni su višegodišnji PSO ugovori za javni prevoz putnika (domaći prevoz - 10 godina i međunarodni prevoz - 5 godina). U toku je realizacija projekata modernizacije željezničke infrastrukture, uključujući radove na dionici Lutovo–Bratonožići–Bioče i pripremu projekta Golubovci–Bar.

Kad je riječ o vazdušnom saobraćaju, Vlada je 26. II 2026. utvrdila Predlog zakona o vazdušnom saobraćaju, usklađen sa ključnim EU regulativama iz oblasti civilnog vazduhoplovstva. U izvještajnom periodu usvojen je veliki broj podzakonskih akata kojim se transponuju EU regulative, uključujući: pravila o licenciranju kontrolora letenja, kontinuiranu plovidbenost vazduhoplova, istrage vazduhoplovnih nesreća, bezbjednost operacija dronova, upravljanje informacionom bezbjednošću u vazduhoplovstvu.

U pomorskom saobraćaju, donijeta su četiri nova zakona: Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe („Sl. list CG“, broj 160/2025), Zakon o sprečavanju zagađenja mora sa brodova („Sl. list CG“, br. 160/2025), Zakon o ugovoru o prevozu putnika morem („Sl. list CG“, br. 2/2026) i Zakon o lukama („Sl. list CG“, br. 2/2026). Uspješno je završena implementacija sistema: NMSW (National Maritime Single Window) i VTMS – druga faza sistema za nadzor pomorskog saobraćaja.

TRANS-EVROPSKE MREŽE

Strategija razvoja saobraćaja (2019–2035) se ažurira u dvije faze. Prva faza je završena 25. decembra 2025 usklađivanjem sa EU strategijom održive i pametne mobilnosti. Druga faza će biti završena u trećem kvartalu 2026. U okviru ažurirane strategije razvija se nacionalni ITS multimodalni okvir.

U oblasti putne infrastrukture, Regulativa EU 2024/1679 djelimično je sprovedena kroz Srednjoročni program za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje državnih puteva (2025–2028), koji je usvojen u junu 2025 i biće potpuno implementiran nakon što se ažurira Strategija razvoja saobraćaja. Zakon o izmjenama Zakona o putevima usvojen je u Vladi 15. februara 2026. Pravilnik o elektronskoj naplati putarine biće usvojen nakon što Zakon o putevima stupi na snagu.

Strategija unapređenja bezbjednosti saobraćaja (2024–2030) sa dvogodišnjim akcionim planom predviđa formiranje Koordinacionog tijela, koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova osnovalo u decembru 2025. Zakon o izmjenama Zakona o bezbjednosti saobraćaja biće usvojen tokom 2026.

Za finansiranje infrastrukturnih projekata obezbijeđeni su krediti EBRD i grant Evropske komisije za dionicu Mateševo–Andrijevića (Ruta 4). Vode se pregovori sa EBRD i EIB za kredite za obilaznicu Podgorice (Ruta 4) i Bara (Ruta 1). Budvanska obilaznica (Ruta 1) finansira se iz državnog budžeta za 2026.

U oblasti željezničkog saobraćaja, novi Zakon o željeznici usvojen je u julu 2025, a Zakon o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice u decembru 2025. Oba su stupila na snagu 1. januara 2026. Projekti za unapređenje bezbjednosti realizuju se na dionici Podgorica–Nikšić, dok se modernizacija sprovodi na dionici Vrbnica–Bar.

Vlada je 4. decembra 2025. usvojila Akcioni plan za učešće u programu Connecting Europe Facility (CEF) za period 2025–2027, radi jačanja administrativnih kapaciteta i donošenja odluka u infrastrukturnim projektima.

U oblasti energetike, Zakon o prekograničnim energetske projektima usvojen je u Vladi 25. decembra 2025, a u parlamentu 27. februara 2026. Nacionalni energetske i klimatske plan (NECP) usvojen je 10. decembra 2025. Plan predviđa ciljeve do 2030: povećanje udjela obnovljivih izvora, unapređenje energetske efikasnosti, modernizaciju mreže, jačanje energetske sigurnosti, privlačenje investicija i podsticanje inovacija.

ŽIVOTNA SREDINA

U odnosu na horizontalno zakonodavstvo, Crna Gora nastavlja da primjenjuje i unapređuje postupke procjene uticaja na životnu sredinu (EIA) i strateške procjene (SEA), uz transparentnost i uključivanje javnosti. Revidirane tabele usklađenosti sa direktivama EU (2011/92/EU i 2001/42/EC) dostavljene su Evropskoj komisiji početkom februara 2026. Planiran je i drugi TAIX seminar u junu 2026 radi jačanja administrativnih kapaciteta. U Cilju usklađivanja sa Direktivom 2004/35/EC pripremljene su izmjene Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini. Ministarstvo pravde je pripremlilo nacrt zakona o izmjenama Krivičnog zakonika i Zakona o odgovornosti pravnih lica. Formiran je Operativni tim za borbu protiv ekološkog kriminala, kao i posebna jedinica u Upravi policije. Pokrenuta je kampanja “Čuvaj da te čuva” sa digitalnom platformom Čuvaj.me za prijavu ekoloških problema. U 2025. godini izvršeno je 2.311 inspeksijskih kontrola, od čega je utvrđeno 1.097 nepravilnosti. Najčešći problemi uključuju rad bez dozvola, nepravilno upravljanje otpadom, zagađenje voda i vazduha, nepoštovanje mjera iz EIA izvještaja, te nepravilno skladištenje hemikalija.

U odnosu na oblast kvaliteta vazduha, pripremljena je nova Strategija upravljanja kvalitetom vazduha za period 2026–2029, usklađena sa Nacionalnim energetske i klimatske planom. U toku je izrada Zakona o zaštiti vazduha radi pune transpozicije Direktive (EU) 2024/2881. Crna Gora redovno dostavlja inventar emisija EIONET-u i CLRTAP-u.

U odnosu na oblast upravljanja otpadom, Usvojen je niz podzakonskih akata tokom 2025. na osnovu Zakona o upravljanju otpadom. Vlada je pokrenula projekte sanacije deponija (Zakršnica, Mislov do), izgradnju regionalnog centra u Nikšiću, proširenje kapaciteta deponije Možura i projekte cirkularne ekonomije. Državni plan upravljanja otpadom 2025–2029 usvojen je u oktobru 2025, sa izmjenama u januaru 2026. Prepoznato je 326 neuređenih deponija.

U odnosu na oblast kvaliteta voda, usvojeni su programi monitoringa površinskih i podzemnih voda, kao i projekti finansirani kroz WBIF za unapređenje kanalizacione infrastrukture u više opština. Projekat integrisanog razvoja koridora rijeka Save i Drine vrijedan je 330 miliona eura, sa fazama do 2030.

U odnosu na oblast zaštite prirode, Nacrt novog Zakona o zaštiti prirode dostavljen je Evropskoj komisiji krajem 2025. Usvojeni su podzakonski akti o trgovini zaštićenim vrstama i Nacionalni akcioni plan protiv ilegalnog ubijanja i trgovine pticama selicama. Postignut je dogovor između Vlade i Opštine Ulcinj povodom formiranja upravljačke strukture nad parkom prirode „Ulcinjaska solana“. U kontekstu Natura 2000 mreže, mapirano je 100% kopnene i 10% morske teritorije, s planom da do juna 2026. predlog liste područja Natura 2000 bude finalizovan.

KLIMATSKE PROMJENE

Skupština je 11. decembra 2025. usvojila Zakon o klimatske promjenama, kojim se postavlja ambiciozan okvir za klimatsku neutralnost do 2050. Zakon uvodi ETS1 i ETS2 sisteme, obavezne ciljeve smanjenja emisija i stroge odredbe o zaštiti ozonskog omotača, uz usklađivanje sa EU pravnom tekovinom. Pripremljen je nacrt Uredbe o aktivnostima koje emituju GHG (gasove sa staklenom baštom) i alokaciji dozvola, čime se uspostavlja nacionalni ETS. Paralelno je finalizirano šest ključnih podzakonskih akata za MRVA sistem, uključujući pravila o dozvolama, monitoringu, izvještavanju i verifikaciji. Vlada je krajem 2025. usvojila Nacionalni energetske i klimatske plan (NECP) do 2030, kao i Nacionalni Plan adaptacije 2025–2035. U januaru 2026. predstavljen je Nacrt Strategije niskougljeničnog razvoja sa Akcionim planom 2026–2030. Crna Gora je usvojila je ažurirani NDC sa ciljem smanjenja emisija od 55% do 2030. i 60% do 2035.

ENERGETIKA

U pogledu transpozicije Paketa za integraciju tržišta električne energije, Skupština je 13. marta 2025. usvojila Zakon o energetici, kojim je zakonodavni okvir Crne Gore usklađen sa Direktivom (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije, koja je prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta D/2022/03/MC-EnC. Usklađivanje crnogorskog zakonodavstva sa ostalim propisima iz Paketa za integraciju tržišta električne energije završeno je donošenjem Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i gasa koji je usvojen Skupštini 31. decembra 2026. i objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, br. 2/26, čime je obezbijedena potpuna transpozicija smjernica Energetske zajednice o dodjeli kapaciteta i upravljanju zagušenjima (CACM), smjernica o dugoročnoj dodjeli kapaciteta (FCA) i balansiranju električne energije (EB).

U cilju daljeg usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti energetske efikasnosti, Skupština je 31. decembra 2025. usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije („Službeni list Crne Gore“, br. 165/25). Izmjene su pripremljene radi unapređenja postojećeg zakonodavnog okvira, njegovog usklađivanja sa Zakonom o energetici i relevantnim EU propisima, kao i jačanja pravnog osnova za donošenje podzakonskih akata, posebno u dijelu koji se odnosi na energetske efikasnost u zgradama i unapređenje sistema kontrole energetske pregleda. Takođe je donijeto više pravilnika kojima se vrši dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti eko-dizajna i energetskog označavanja proizvoda, čime se u nacionalni pravni okvir prenose zahtjevi u pogledu tehničkih standarda, potrošnje energije i obaveznog informisanja potrošača o energetske efikasnosti proizvoda.

U oblasti istraživanja i proizvodnje ugljovodonika, Skupština je 19. maja 2025. usvojila Zakon o mjerama sigurnosti pri istraživanju i proizvodnji ugljovodonika („Službeni list Crne Gore“, br. 51/25), kojim se nacionalni pravni okvir usklađuje sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije u dijelu prevencije velikih nesreća i zaštite životne sredine tokom izvođenja operacija na moru, uz jasno definisanje nadležnosti i obaveza subjekata u sektoru.

REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENTA

- Akcioni plan za ispunjavanje zahtjeva Kohezione politike finalizovan, usaglašen sa Evropskom komisijom, te sprovedena javna rasprava u trajanju od 20 dana (1–21. jul 2025), uključujući okrugli sto koji je održan 17. jula 2025. uz učešće ministarstava, lokalnih samouprava i civilnog sektora.
- Akcioni plan usaglašen sa pristiglim komentarima i usvojen na Vladi 3. oktobra 2025.
- Pripremljena i usaglašena sa EK Metodologija za primjenu principa partnerstva i Metodologija za izradu Mape puta za jačanje administrativnih kapaciteta, koje su usaglašene sa EK.
- Održan VI sastanak Radne grupe (26. decembar 2025), na kojem su članovi upoznati sa budućim obavezama i prioritetima u okviru Poglavlja 22, u skladu sa novom interpretacijom zahtjeva iz završnih mjerila usaglašenim sa EK tokom decembra 2025.
- Pripremljena je Informacija o Analizi najboljih praksi država članica u oblasti upravljanja evropskim fondovima, sa Predlogom institucionalnog i programskog okvira za fondove EU nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, koja je usvojena na Vladi 12. februara 2026.
- Održavaju se redovni tehnički sastanci sa Evropskom komisijom u cilju redovnog praćenja ispunjavanja obaveza u okviru Poglavlja 22.

POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (UKLJUČUJUĆI BEZBJEDNOST HRANE)

POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

Tokom 2025, Crna Gora je preduzela ključne zakonodavne i institucionalne korake koji su omogućili ispunjenje završnih mjerila u okviru pregovaračkog poglavlja 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj.

U tom kontekstu, Vlada je 17. VII 2025. usvojila Implementacioni plan za uspostavljanje Agencije za plaćanja i Integrisanog administrativnog i kontrolnog sistema (IAKS) u Crnoj Gori, čime je definisan jasan institucionalni i operativni okvir za uspostavljanje sistema upravljanja i kontrole u skladu sa pravilima Evropske unije.

Nedugo zatim, 31. VII 2025. usvojen je Zakon o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva („Sl. list CG“, broj 92/25), kojim je uspostavljen pravni osnov za sprovođenje mjera podrške putem Agencije za plaćanja.

Usvajanjem navedenog Implementacionog plana i Zakona ispunjena su završna mjerila za zatvaranje poglavlja 11. Na toj osnovi, 18. septembra 2025. usvojeni su Pregovaračka pozicija i Izvještaj o ispunjenju obaveza za poglavlje 11, nakon čega je poglavlje 11 privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 16. decembra 2025, u Briselu.

Uporedo sa ispunjenjem završnih mjerila nastavljen je proces usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i Zajedničkom poljoprivrednom politikom EU.

U 2025. godini usvojeni su: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vinu, 30. jula 2025. („Sl. list CG“, broj 89/25); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju, 31. jula 2025. („Sl. list CG“, broj 92/25); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, 25. novembra 2025. („Sl. list CG“, broj 140/25).

Vlada je u 2025. utvrdila i uputila Skupštini Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, kao i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, čije usvajanje se očekuje do kraja prvog kvartala 2026.

Izmjenama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, usvojenim 16. decembra 2025., formalno je uspostavljena Agencija za plaćanja za poljoprivredu, ruralni razvoj i ribarstvo kao upravni organ u sastavu Ministarstva.

U narednom periodu fokus je na daljem institucionalnom jačanju Agencije, unapređenju administrativnih i kontrolnih kapaciteta, kao i punoj operativnosti IAKS sistema.

Kada je riječ o pretpristupnim fondovima, sprovedena je ex-post evaluacija IPARD II programa, kojom je potvrđeno da je implementacija programa bila uspješna i u skladu sa postavljenim ciljevima.

Istovremeno, tokom 2025, nastavljena je implementacija IPARD III programa 2021–2027, uz dalju operacionalizaciju mjera i sprovođenje javnih poziva, čime je obezbijeđen kontinuitet korišćenja pretpristupne podrške Evropske unije u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja.

BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNI NADZOR

U izvještajnom periodu nastavljen je intenzivan rad na ispunjavanju obaveza iz pregovaračkog poglavlja 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor u skladu sa Strategijom za prenošenje i sprovođenje pravne tekovine EU, Opštim akcionim planom i Specifičnim akcionim planom za suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja.

U dijelu zakonodavnog usklađivanja pripremljen je set ključnih zakona: Zakon o bezbjednosti hrane, Zakon o zdravlju životinja, Zakon o upravljanju i postupanju sa nusproizvodima životinjskog porijekla, Zakon o zdravlju bilja, Zakon o izmjenama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja i Zakon o službenim kontrolama, čije se usvajanje očekuje do kraja prvog kvartala 2026. Tokom 2025, u skladu sa Programom pristupanja Crne Gore EU 2025–2026, usvojeno je 39 podzakonskih akata.

U 2025. godini sprovedeni su: Program mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje za 2025. godinu („Sl. list CG“, broj 53/25), Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za 2025. godinu („Sl. list CG“, broj 54/25 i 59/25) i Program fitosanitarnih mjera za 2025. godinu („Sl. list CG“, broj 42/25), dok su pripreme programa za 2026. godinu u toku.

U odnosu na prvo završno mjerilo, ažurirani su Nacionalni program za unapređenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekte za nusproizvode životinjskog porijekla, Nacionalni program za unapređenje kvaliteta sirovog mlijeka, uključujući plan za postupanje sa neusklađenim mlijekom, kao i Plan upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi, sa pratećim Akcionim planom. Dokumenti su u završnoj fazi usaglašavanja sa Evropskom komisijom, a njihovo usvajanje očekuje se do kraja prvog kvartala 2026.

U okviru drugog i trećeg završnog mjerila, na sjednici Vlade održanoj 18. decembra 2025. usvojen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave, čime je broj sistematizovanih radnih mjesta povećan na 234. Na toj osnovi, 19. februara 2026. usvojen je Akcioni plan za jačanje administrativnih kapaciteta Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Takođe, 19. februara 2026. usvojena je Mapa puta za izgradnju i unapređenje graničnih kontrolnih postaja, kojom je predviđena izgradnja šest graničnih kontrolnih postaja prije pristupanja EU. U toku je i izrada Nacionalnog višegodišnjeg plana službenih kontrola, čije se usvajanje planira do kraja prvog kvartala 2026.

RIBARSTVO

U izvještajnom periodu ostvaren je ključni napredak u okviru poglavlja 13 – ribarstvo, kako u zakonodavnom tako i u institucionalnom dijelu. U dijelu normativnog usklađivanja, usvojeni su temeljni zakoni koji uređuju oblast ribarstva i to: Zakon o morskom ribarstvu („Sl. list CG“, broj 69/25); Zakon o akvakulturi („Sl. list CG“, broj 69/25); Zakon o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi („Sl. list CG“, broj 69/25). Donošenjem navedenih zakona, usklađenih sa Zajedničkom ribarskom politikom EU, ispunjeno je prvo završno mjerilo za zatvaranje poglavlja 13.

U okviru drugog završnog mjerila, Vlada je 17. jula 2025. usvojila Akcioni plan za jačanje administrativnih, inspeksijskih i kontrolnih kapaciteta za sprovođenje Zajedničke ribarske politike do dana pristupanja Evropskoj uniji. Donošenjem ovog akcionog plana, kojim je predviđeno postepeno jačanje kadrovskih kapaciteta Direktorata za ribarstvo, ispunjeno je drugo završno mjerilo.

Nakon ispunjenja završnih mjerila, Vlada je 18. septembra 2025. usvojila Pregovaračku poziciju i Izvještaj o ispunjenju obaveza za poglavlje 13, a poglavlje 13 je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 16. decembra 2025.

Paralelno sa zatvaranjem poglavlja nastavljen je rad na daljem jačanju sistema upravljanja i kontrole. U oblasti upravljanja resursima i flotom kontinuirano se sprovodi Program prikupljanja podataka (DCF-DCRF), dok su kroz IPA III projekat pokrenute aktivnosti na unapređenju Ribarskog informacionog sistema (RIS). Na devet lokacija duž obale instalirane su elektronske vage i jedinice za unos podataka o ulovu, čime se dodatno jača sistem kontrole iskrcaja.

U dijelu infrastrukturnog jačanja sektora, završena je projektna dokumentacija za izgradnju prve ribarske luke u Ulcinju i pokrenut je postupak pribavljanja građevinske dozvole.

Na međunarodnom planu, Crna Gora je tokom 2025. postala 55. članica ICCAT-a, nakon što je Zakon o potvrđivanju Međunarodne konvencije o očuvanju atlantskih tuna usvojen 31. jula 2025.

INOVACIJE, LJUDSKI RESURSI, INFORMATIČKO DRUŠTVO I SOCIJALNA POLITIKA

SLOBODA KRETANJA RADNIKA

Crna Gora je u prethodnom periodu ostvarila značajan napredak u usklađivanju zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti slobode kretanja radnika.

U oblasti prava mobilnih radnika dodatno je osigurano jednako postupanje prema državljanima država članica EU, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske i njihovim članovima porodice. Izmjenama Zakona o strancima u potpunosti je transponovana Direktiva 2004/38/EZ, čime je uspostavljen poseban pravni režim slobodnog kretanja i boravka građana EU u Crnoj Gori.

Izmjene Zakona o državnim službenicima i namještenicima omogućile su zapošljavanje državljana EU u javnoj upravi pod jednakim uslovima kao i državljana Crne Gore, osim na radnim mjestima koja podrazumijevaju vršenje javnih ovlašćenja. Takođe je obezbijeđen jednak pristup obrazovanju, stručnom osposobljavanju i socijalnim pravima kroz izmjene zakona iz oblasti obrazovanja, socijalne zaštite i tržišta rada.

Pored navedenih zakona, Crna Gora je pristupila izmjenama setu sektorskih zakona, sa ciljem potpunijeg obezbjeđivanja prava mobilnih radnika EU, EEP i Švajcarske i članova njihovih porodica. Na taj način dodatno je unaprijeđen normativni okvir u odnosu na zahtjeve koji proizilaze iz Direktiva 2014/54/EU i Regulative 2011/492 o mjerama za lakše ostvarivanje prava radnika u kontekstu slobode kretanja radnika, posebno u dijelu jačanja institucionalnih mehanizama zaštite prava, pristupa informacijama i pravne zaštite od diskriminacije na osnovu državljanstva.

U oblasti koordinacije sistema socijalne sigurnosti Crna Gora trenutno primjenjuje 26 bilateralnih sporazuma, od čega 16 sa državama članicama EU. U februaru je usvojen Akcioni plan za koordinaciju sistema socijalne sigurnosti za period 2026–2028, koji predviđa uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između institucija (EESSI), kao i pripremu administrativnih procedura i jačanje kapaciteta za nesmetano sprovođenje koordinacije socijalne sigurnosti.

U kontekstu priprema za pristupanje EURES mreži, usvojen je Akcioni plan za period 2025–2028. Formirana je međuinstitucionalna radna grupa koja uključuje predstavnike Zavoda za zapošljavanje, MONSTAT-a, Ministarstva prosvjete, Poreske uprave i socijalnih partnera. U toku je modernizacija informacionog sistema Zavoda za zapošljavanje radi interoperabilnosti sa evropskim EURES sistemom.

U februaru je usvojen je Akcioni plan za jačanje inspekcije rada za period 2025–2027, koji predviđa unapređenje organizacione strukture, dodatne obuke inspektora i jačanje međunarodne saradnje.

Kroz update Analize za sprovođenje EHICa u Crnoj Gori, napravljena mapa koraka koje je neophodno preduzeti za potpunu implementaciju EHICa danom članstva CG u EU.

INFORMATIČKO DRUŠTVO I MEDIJI

U oblasti elektronskih komunikacija nastavljeno je usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU kroz donošenje velikog broja podzakonskih akata koji uređuju upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, elektronsku komunikacionu infrastrukturu i pružanje univerzalnih usluga.

Regulatorna agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (EKIP) donijela je niz regulatornih odluka kojima se uređuje tržište elektronskih komunikacija, uključujući analizu relevantnih tržišta i definisanje operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Razvoj digitalne infrastrukture u Crnoj Gori bilježi značajan napredak. Prema podacima EKIP-a za 2025. godinu:

- 5G signal pokriva 94,3% stanovništva,
- 4G signal pokriva 97,9% stanovništva,
- dostupnost širokopojasnog interneta (30 Mbps) iznosi 82,05% domaćinstava,
- penetracija fiksnog interneta iznosi 97,68% domaćinstava, dok 71,93% domaćinstava koristi internet brzine preko 100 Mbps.

U zakonodavnom smislu pripremljene su izmjene Zakona o elektronskim komunikacijama, kojima su implementirani preostali članovi NIS2 direktive, kao i Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za razvoj mreža velikog kapaciteta u skladu sa Gigabit Infrastructure Act. Takođe, u pripremi je nacrt akta kojim se implementira EU 5G Cybersecurity Toolbox.

U oblasti sajber bezbjednosti Vlada je usvojila Nacionalni plan za reagovanje na sajber prijetnje i incidente, kao i Akcioni Plan 2025-2026 kao segmet strateškog rješenja za ovu oblast. Krajem 2025. imenovan Savjet i rukovodstvo Agencije za sajber bezbjednost. Utvrđen je i Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta. U toku su aktivnosti za međunarodnu akreditaciju nacionalnog CIRT-a.

U kontekstu digitalne transformacije javne uprave ostvaren je napredak. U skladu sa Reformskom agendom implementirano je 57 elektronskih javnih usluga, čime su u potpunosti ostvareni ciljevi za 2025. godinu. Sistem elektronskog plaćanja administrativnih taksi koristi 20 institucija, a obuhvata 289 administrativnih taksi i 411 naknada.

U oblasti audiovizuelne politike nastavlja se jačanje regulatornog okvira i institucionalnih kapaciteta Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU). Tokom 2025. pokrenut je veliki broj postupaka nadzora nad radom emitera i izrađen niz analiza medijskog sadržaja.

Poseban fokus stavljen je na pripreme za implementaciju Digital Services Act (DSA) i European Media Freedom Act, kao i na suzbijanje dezinformacija u digitalnom prostoru, posebno u kontekstu parlamentarnih izbora planiranih za 2027. godinu.

SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOSŁJAVANJE

U oblasti radnog zakonodavstva nastavljeno je intenzivno usklađivanje sa pravnom tekovinom EU. Izmjenama Zakona o radu implementirane su ključne evropske direktive, uključujući:

- Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života (2019/1158),
- Direktivu o transparentnim i predvidivim uslovima rada (2019/1152),
- Direktivu o adekvatnim minimalnim zaradama (2022/2041),
- Direktivu o transparentnosti plata i jednakim zaradama (2023/970).

Socijalni dijalog dodatno je ojačan kroz rad Socijalnog savjeta, koji je tokom 2025. održao četiri plenarna zasijedanja i devet sjednica Predsjedništva, razmatrajući ključne zakonske inicijative i pitanja tržišta rada.

U oblasti zaštite i zdravlja na radu, inspekcija zaštite na radu prebačena je u nadležnost Ministarstva rada. U periodu od februara 2025. do februara 2026. sprovedeno je 1.887 inspekcija, pri čemu je utvrđeno 3.239 nepravilnosti.

Na tržištu rada zabilježen je pozitivan trend rasta zaposlenosti. Broj zaposlenih porastao je sa 258.162 u novembru 2024. na 272.163 u novembru 2025, dok je stopa nezaposlenosti smanjena sa 11,40% na 9,54%.

U okviru aktivnih mjera politike zapošljavanja u 2025:

- sprovedeno je 9 programa aktivne politike zapošljavanja,
- obuhvaćeno je 1.514 nezaposlenih osoba,
- za ove programe izdvojeno je 3,26 miliona eura.

Program Garancije za mlade uključio je 1.177 mladih osoba, od kojih je 346 već zaposleno tokom trajanja programa.

Značajan fokus stavljen je na jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, koji trenutno ima 313 zaposlenih, dok je sistematizacijom predviđeno 413 radnih mjesta. Planirano je zapošljavanje 43 nova službenika tokom 2026. radi jačanja administrativnih kapaciteta i pripreme za upravljanje sredstvima Evropskog socijalnog fonda (ESF).

NAUKA I ISTRAŽIVANJE

U oblasti nauke i istraživanja unaprijeđen je normativni okvir usvajanjem Zakona o naučno-istraživačkoj djelatnosti, koji je stupio na snagu 4. juna 2025. Ovim zakonom modernizovan je sistem upravljanja naučno-istraživačkim sektorom i uvedeni su novi mehanizmi evaluacije naučnih institucija i projekata.

Zakon uvodi unaprijeđeni sistem identifikacije i praćenja istraživačkih organizacija i istraživača, kao i jačanje sistema podrške razvoju karijera u nauci.

Poseban fokus stavljen je na digitalizaciju sistema nauke i istraživanja, unapređenje međunarodne saradnje i povećanje vidljivosti naučnih rezultata na međunarodnom nivou.

Crna Gora aktivno učestvuje u evropskim programima istraživanja i inovacija, prije svega u programu Horizon Europe, čime se jača saradnja između univerziteta, istraživačkih institucija i privrede.

OBRAZOVANJE I KULTURA

U oblasti obrazovanja i kulture nastavljene su reforme usmjerene na digitalizaciju obrazovnog sistema i unapređenje kvaliteta obrazovanja.

U okviru Montenegrin Education Information System (MEIS) razvijeni su novi moduli koji omogućavaju digitalno upravljanje obrazovnim procesima, uključujući:

- modul za praktičnu nastavu,
- elektronski portfolio zaposlenih u obrazovanju,
- evidenciju vanrednih studenata.

Elektronski sistem upisa bilježi stabilan rast. Tokom 2025:

- 76,6% upisa u predškolske ustanove,
- 67% upisa u osnovne škole,
- 68,79% upisa u srednje škole,
- 87,46% upisa na Univerzitet Crne Gore realizovano je elektronskim putem.

Razvijene su i nove elektronske usluge u obrazovanju, uključujući zahtjeve za priznavanje diploma, akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika i oslobađanje od vraćanja studentskih kredita.

Platforma „Digitalna škola“ trenutno sadrži 1.219 onlajn kurseva i 13.678 nastavnih lekcija dostupnih učenicima i nastavnicima.

Usvojen je i Okvir digitalnih kompetencija nastavnika, usklađen sa evropskim standardom DigCompEdu, čime se dodatno jačaju digitalne vještine nastavnog kadra.